

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 30 h. — Za tuje dežele: toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od petorstopne petit-vrste po 12 h, če se oglasilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Avspiciji kranjskega deželnega zbora.

I.

Dvorni svetnik Šuklje si trudi v praški »Politiki« izmučene svoje možgane v vprašanem, kake bodo razmere v kranjskem deželnem zboru, ako se skliče za mesec september h kratkemu zasedanju. Mož se pri tem, kakor slavnoznani nekdanji don Kišot bojuje z mlino na sapo, ker je vprašanje, koje mu jemlje spanec, že davno rešeno. Morda za njegovina hrbtom, a rešil je je dr. Šusteršič sam. Sklenjeno je, da se obstrukcija nadaljuje. In nadaljevala se bo, ker je čisto izključeno, da bi narodno-napredna stranka se podvrgla sramotni kapitulaciji, kojoj dr. Šusteršič od nje zahteva.

Gospod dvorni svetnik napisal je nekako zgodovino o kranjski klerikalni obstrukciji, ter je odložil v gnezdo staroškega nemškega glasila. To glasilu je z radostjo sprejelo senilne odpadke graščaka na Kamnu. »Politik« ima namreč že od nekdanj nagnjenje, vmešavati se v naše razmere, a vmešava se v te razmere z odločno tendenco, da bi priskočila na pomoč našim klerikalcem. Tako je tudi sedaj z lahko vestjo dopustila dvornemu svetniku Šuklju, da je smel v njenih predalih neokusne šale briti na račun župana Hribarja, dr. Tavčarja ter kranjskega deželnega odbora, kojemu Šuklje z veliko ignoranco in še z večjo ošabnostjo predhaci »repressertaktik«. Če bi staroško glasilu v resnici se hotelo po- učiti o resničnih naših razmerah, potem bi se ne smelo obračati do peresa dvornega svetnika na Kamnu. Ta človek, ki je vsakožil iz napredne stranke, sedaj ničesar bolj ne črta, nego načela, na koje je prej prisegal! To lastnost pa opazujemo pri vseh renegatih, zategadelj bi morala »Politik« vedeti, če glede naših razmer zajema iz Šukljjetovega vira, da zajema iz kalnega vira.

Mož je stranka in sodnik ob-

enem, in po tem izgledajo tudi njegove avspicije o bodočem deželnem zboru. Vse, kar je pisal v »Politik«, pisano je skrajno enostransko, vse je pisano zavito ter je prirojeno tako, da se ujema s klerikalnim kopitom.

Ta način pisanja pri Šuklju je že davno poznano, zategadelj ne bomo potrebe, z dvornim svetnikom pripraviti se o dejstvih, ki so vodila kranjsko klerikalno obstrukcijo. Pri- petilo pa se je gospodu dvornemu svetniku nekaj izredno smešnega: v sebi je staknil namreč nekaj vesti. Ta košček svoje »vesti« imenuje kon- stitucionalno vest. Bog zna v kate- rem kotičku jo je staknil, a staknil jo je vendar. A komaj jo je staknil, jo je že tudi zatajil, ker bi drugače ne mogel zagovarjati naspametno in konstitucionalni vesti, naj si je še tako kosmata, kot je na primeru ona gospoda dvornega svetnika Šukljeta, nasprotujočo obstrukcijo manjšine v kranjskem deželnem zboru!

Nekaj pa je vendar točk v njego- vem praškem dopisu, na koje mu od- govora dolžni nismo ostati. Tu je predvsem volilna pravica našega veli- kega posestva. Zdelal in zmrcvaril je to volilno kurijo, da je popolnoma uničena. Vsaj v obeh dvornega svet- nika. De facto pa še obstoji, in kdor resnico pozna, mora vedeti, da bode še nekaj vode preteklo, prej kot dode Slovenci omenjeno kurijo v svojo oblast. Pisal pa je Šuklje o ti kuriji, samo da si je pridobil priliko, po drogovih praške »Politik« razobešati luknjasto svoje slovanstvo. Mož, ki je svoj čas baronu Winklerju ravno tako lezel v čreva, kakor pozneje baronu Heinu, proti kojemu se sedaj obnaša kakor nekaj lesenim Kašperček v gledališču, mož, ki se je vsaki av- strijski vladi prodajal, tak mož naj molči o svojem slovanstvu! Drugače se mu smeja celi svet!

Ne tajimo, da napoči doba, ko bode slovenskim strankam mogoče, polastiti se kurije velikoposestnikov. Pa tudi takrat bode potrebno, jako previdno postopati, in nikakor ne bode umestno, nasprotnikom že ne-

prej karte kazati, da bodo že pred volitvijo poučeni o vseh naših kora- kih. Šuklje pa je že sedaj privlekel koščljivo to zadevo v javnost, ter se pri tem obnašal kakor neokretni medved, kojega je Bošnjak za silo plesati naučil. Piše namreč: Nun liegen jedoch gerade heute die Verhältnisse in dieser Kurie so, dass es den slovenischen Wählern mit Heranziehung der feudalkonservativen Stimmen bei einträchtigem Vorgehen und energischer Wahlarbeit unbedingt gelingen müsste, den pernicioösen Einfluss des slove- nischen Bauernsohnes und nunmehrigen Führers der Deutschen in Krain, Sr. Exc. Freiherrn v. Schwegel, zu brechen und mit einer ver- einbarten Kandidatenliste durchzu- dringen. Die Chancen sind günstiger denn je, der Augenblick ist gegeben, aus dem Centrallande des Sloven- thums eine unangreifbare Bastion gegen die dem Meere sich zuwöl- zende deutsche Sturmfluth zu schaf- fen, aber — »der grosse Moment findet ein kleines Geschlecht« und die unbezahlbare Gelegenheit wird verpasst, weil die leitenden Persön- lichkeiten der »Narode-Parthei in kleinlicher Verblendung dem Frak- tionsinteresse die slavische Sache leichttherzig zum Opfer bringen. Na to tirado je prav lahko odgovoriti. Stoji na lončenih nogah. Misel, da bi nemški fevdalec ali pa še celo pooblaščenec dvornega erarja nam hoteli pomagati ustvariti s Kranj- skega »eine unangreifbare Bastion gegen die dem Meere sich zuwöl- zende deutsche Sturmfluth«, je v res- nici originalna, in te Šuklje ni ukra- del niti pokojnemu Lubeju, niti komu drugemu! Izpeljiva pa ni, in gospod dvorni svetnik se o tem naj- lažje prepriča pri sedanjih svojih so- mišljenikih dr. Ebenhohu v Linzu in dr. Kathreinu v Inomostu. S ta- kimi fantastičnimi idejami se lahko bega nepoučena javnost, praktičnega se pa z njimi ničesar ne doseže!

Končno bode še omenjeno, da Šuklje pri ti priliki starim in stari-

kastim Čehom okrog »Politik« prav debel pesek v oči meče. Pisari nam- reč tako, kakor bi njegova sedanja stranka bila »das grosse Geschlecht«, ki je vsak trenotek pripravljena, v naši družbi in v družbi nemških fevdalcev naskočiti velikoposestniški nemški tabor. Kdaj pa je stranka dr. Ivana Šusteršiča kaj takega izja- vila? Sicer pa nima klepetavi dvorni svetnik na Kamnu o vsem tem prav nič govoriti. Če bi dr. Šusteršič v tem pogledu oddal kako izjavo, po- tem bi imeli kaj v roko vzeti. Šuklje pa je ničla v klerikalni stranki in Šusteršič si ga je kakor starega in brezobega, a lačnega, numidičnega leva pribilal v triumfalni svoj spre- vod. V stranki sami je Šuklje poli- tičen strah, ki je v sredi votel, okrog kraja ga pa nič ni. Ergo taceas!

Dr. I. T.

Vojna na Daljnem Vztoku.

O bojih pri Liaojangu.

General Kuroki je poslal dolgo poročilo o svojih operacijah na des- nem krilu japonske fronte pred Lia- jangom. Poročilo ne nudi ničesar novega in potrjuje dosedanje vesti, da Kurokijeva armada vsled silnega odpora na ruski strani ni mogla prodreti preko železniške proge.

V bojih za gorovje pri Hejing- taju so bili spopadi najbolj krvavi, kar jih je bilo v tej vojni. Rusi so se zavarovali z žičnato ograjo, po ka- teri je krožil močan električni tok. Razen tega so Rusi metali z velikim uspehom na napadalce ročne granate. Grič, ki so ga naskakovali Japonci, je bil posejan s kosei granat, z zlom- ljenimi bajoneti in na rdeče pobar- vani travi so ležale krvave cunje uniform in vojaških kap.

Najbolj zanimivo opisuje bitko pri Liaojangu poročevalec »Standarda«, koje poročilo pa je, dasi je bilo od- poslano že 1. t. m., šele sedaj došlo v London. Korespondent izjavlja, da se je takoj ob začetku bitke izkazalo, da je ruska artiljerija veliko bolj- ša, kakor japonska.

Maršal Ojama o Kuropatkinu.

»Daily Telegraph« se po- roča iz Tiencina, da je maršal Ojama v Liaojangu izjavil, da je Kuropatkin brez dvoma velenadarjen vojskovodja, vendar pa mora priznati, da se na- haja v obupnem položaju (?) in jasno mu že mora biti, da je svojo vlogo že doigral (?). Rusija naj le še mo- bilizuje nadaljne kore, Japonska pa more hitreje in sigurneje postaviti na bojišče dvakrat večjo in bolj iz- vežbano armado.

Dne 6. in 7. t. m. je bilo še v Mukdenu 40.000 Rusov, ki so pa bili že pripravljeni, vsak trenotek se umakniti proti Harbinu. Glavna ar- mada z municijo in streljivom se je že preje odpravila proti severu. Rusa ne nameravajo sprejeti bitke pri Mukdenu, marveč šele pri Tjelingu.

Izpred Port Arturja.

General Steselj poroča iz Port Arturja z dne 28. t. m.: Včeraj zju- traj ob treh so Japonci napadli naše pozicije na levem krilu in utrdbe pri Kundiančanu. Napadi so bili na celi črti odbiti. Naše izgube so neznatne. Trije vojaki se bili ubiti, dva častnika in 98 vojakov pa ra- njenih. Vsi ranjenci so se spravili v trdnjavo in se zdravijo v hospitalih. Naši vojaki pokopavajo Japonce; vendar pa jim to delo zelo otežuje sovražnik, ki celo strelja na sa- nitarne vojake, ki nosijo zastavo »Rde- čega križa«. — V drugi brzjavki pa pravi Steselj: Danes ponoči so Ja- ponci napadli Visoko in Dolgo goro in bližnje utrdbe. Napadalce so naše straže pravočasno opazile in naše baterije so takoj odkrile nanje ljut ogenj. Ena sovražna kolona, ki je prodirala zadi za sprednjimi voji, je sadela ob mine, ki so eksplodirale in ves voj pognale v zrak. V teku ene ure je bil napad odbit. Naše iz- gube so neznatne; ranjenih je bilo 7 mož in eden častnik.

Japonci na Kamčatki.

Iz Petropavlovska na Kamčatki se poroča: Ob izlivu rek na Kam- čatki so se pokazale japonske ladje.

LISTEK.

Iz Darwinove knjige.

(Črtica spisal Gvidon Sajovic.)

(Dalje.)

Ako hočemo napisati sorodstva živali, ne zaostajamo nam za to koor- dinacija in subordinacija; ampak mi si moramo predstavljati rodovnik ži- vali kakor krepko razvito drevo, ka- tera veja nam predstavljajo rodove in tipe; postranske veje in vejice pa razrede, skupine, vrste i. t. d. . . . Rodovnik je naravnost postulat de- scendenčne teorije.

Paleontologija nam prinaša naj- jasnejše dokaze za skupen razvoj živali, tako, da te dokaze lahko ime- nujemo direktne. Kakor so vse stvari na svetu nepopolne, tako je tudi z paleontologijo. Nedostaki so sledeči: 1.) V okameninah so se nam ohrani- li le trdi deli živalskega telesa, mehki deli pa ne. In ravno ti so- stavljajo čisto cele rodove ali pa vsaj tvorijo pretežno večino žival- skega telesa. Zelo redkokdaj dobimo

okamenine, v katerih so se nam ohranili mehki deli živalskega te- lesa (n. pr.: ribje mišice, glavonožci cephalopoda), morski klobuki (me- duze) i. t. d.; 2.) tudi trdi deli so se nam ohranili le pod ugodnimi po- goji; kajti velika večina okamenin se ne izkoplje znanstveno pravilno, ampak se navadno slučajno dobi v različnih kamnolomih, pri zidanju cest in železnic i. t. d. Vkljub tem nedostatkoma nam je doprinesla pa- leontologija že mnogo zelo važnih dokazov za descendenčno teorijo. Ona nam je dokazala, da se je v kambrijski dobi rodilo življenje, da so v tej dobi nastali naši prvi pred- niki, preproste, enostanišne prazi- vali (protozon) in iz teh enostanih, nizko stoječih bitij so se razvijala vedno popolnejša v različnih zemelj- skih dobah. V premočovi formaciji najdemo prve vretenčarje stegose- phale in v mezozoični dobi je pri- spel živalski razvoj do viške, v tej dobi dobimo prve sledove človeka. Za posamezne skupine se je že po- arečilo dobiti material za rodovnik: o razvoju ptic iz plazivk (reptilij)

nam pričajo različni ptiči prejšnjih dob, kateri imajo še zobe, predvsem pa pristi (archeopterix), kateri ima še popolne zobe v kljunu in gaščericam sličen rep, pokrit s perjem. Mnogo takih majhnih rodovnikov postavimo lahko za mehkužce (molusca). Nave- dem naj popolnoma dobro ohranjen rodovnik navadne kalužnice (polu- dina vivipara). Zanimiva so okame- nine konjskih ekstremitet, katere nam pričajo o razvoju sedanjega konja iz eohipa, ki je imel na prednji nogi še štiri prste. Paleontologija nam je ohranila v navedenih in še več dru- gih slučajih, katerih mi pa radi po- manjkanja prostora ni mogoče na- vesti, vse prehodne vrste.

Velike važnosti za razumevanje in dokazovanje razvoja živih bitij sta primerjalna anatomija in embri- ologija.

Vsa živa bitja imajo v stanici skupen princip organizacije in so si tem potom sorodna. Vse živali so si več ali manj enake v prvih stadijih razvoja in šele v poznejših se po- kažejo individualni znaki. Pri višjih ži- valih opazimo v njihovem razvoju

stopnje, na katerih so podobne nižje stoječim, ki trajno ostanejo na tistih stopnjah. Navedem naj par vzgledov: Na prvih stopnjah se pokažejo pri embrijonu človeka in drugih sesalcev skrgni oboki, nadalje ista lega srca, iste glavne poteze v tvoritvi ogrodja i. dr., kakor jih imajo ribe; iz česar popolnoma logično in naravno skle- pamo, da so bile med našimi pred- niki zastopane tudi ribe.

Razvoj žab nam kaže jasno, da so se razvile iz nižje stojećih dvo- živk (peribranchiata); v gotovih sta- dijih imajo rep in vnanje, v čopkih stoječe, škрге — znake, katere po- grešamo pri razvitih žabah, pač jih pa nahajamo pri nižje stojećih dvo- živkah.

Pri nekaterih manjših rakih, ki so paraziti na ribah, lahko vidimo, da so najprvo podobni naupliju, ki je temeljna razvojna forma rakov. Iz tega stadija se razvije žival, ka- tera je podobna v vodi živečim niž- jim rakom iz skupine samoookov (eyselops). Na tej stopnji ostanejo ve- činoma samci, medtem ko se raz- vijejo samice dalje.

Med razvojem višje stojećih ži- vali se pokažejo stopnje nižje stoje- čih, kakor smo to lahko razvideli iz par navedenih vzgledov; in sicer zato, ker izvirajo iz skupnih predni- kov. Po mnogih raziskavanjih je po- stavil Ernest Haeckel, kateri si je stekel za razširjenje Darwinovih na- ukov največ zaslug, zakon: »Ontoge- nija je kratka obnova rodoslovja (filogenije)«, to se pravi: organizaci- ske stopnje prednikov se pokažejo, čeprav modificirane, v razvoju posa- meznih živali. To so vodilne misli zakona, katerega imenujemo »življen- ski (biogenetski) zakon.«

Biogenetski zakon nam priča ne le o razvoju živali, temveč celo o razvoju posameznih organov. Vse- mimo za primer okostnice vretenčar- jev, škrgoustnice (amphioxus lanceo- latus) iz oblouste (cyclostomata), najnižje oblike iz skupine vretenčar- jev, še nimajo okostja; mesto tega najdemo valjčasto, elastično kito, se- stoječo iz konopčastega staniševja, katero imenujemo chordo dorsalis. Pri ribah in dvoživkah najdemo še dolgo časa chordo dorsalis, katero

Sredi meseca junija se je iskrcalo na zapadnem obrežju pod poveljstvom poročnika Gunduzi 150 Japoncev, ki so imeli sabo tudi topove. Japonci so ropali po vaseh okrog, prepodili prebivalce in širili proklamacije s pozivom, da se prisna japonska nadvlada. Na strehi kapelice v Javinu so pritrdili japonsko zastavo in razglasili, da spada to ozemlje v bodoče k Japonski, kdor tega ne priznava, se ima na mestu ubiti.

Iz Petropavlovskaja se je proti Japoncem odposlala pod poveljstvom poročnika Šaba ladja, ki je imela na krovu 100 vojakov. Istočasno se je odpravilo proti Javinu tudi iz Bolšenejskega 100 moč. Oba oddelka sta se združila v bližini Javina, pobila Japonce in ujela njih poveljnika poročnika Seceki Bundzi. Na ruski strani je bil ubit eden moč, štirje pa so bili ranjeni; na japonski strani pa je padlo 17 moč. Nato so Rusi še potopili 5 japonskih ladij in ubili v celem 70 Japoncev.

Namestnik Aleksejev.

V Petrogradu se širi vest, da namerava namestnik Aleksejev odstopiti. Korespondent pariškega lista »Echo de Paris« poroča v tem oziru iz Petrograda: V carjevi okolici se vest o odstopu namestnika Aleksejeva ne smatra za resnično. Aleksejev bi se vrnil v Petrograd samo v slučaju, ako bi bil Kuropatkin primoran se umakniti v Harbin, ker se smatra za nemogoče, da bi namestnik za Daljni Vzhod na pr. residiral v Irkutsku.

Podmorski čolni za Japonsko.

Japonska je naročila v severni Ameriki več podmorskih čolnov, ki se morajo izgotoviti do konca tega leta. Ti čolni so dolgi 60, široki pa 11 čevljev in imajo hitrost 8 do 11 vozlov. Pod vodo lahko ostanejo celih 24 ur. Čolni so se naročili že meseca junija in bo prva taka ladja dograjena meseca listopada. Vsak čoln bo stal 840.000 kron.

Deželni zbori.

Lvov, 14. septembra. Maloruski poslanci, ki so lani zapustili gališki deželni zbor, pozneje odložili svoje mandate, a so bili letos znova izvoljeni, bodo imeli prihodnji teden seštev, na katerem se odloči, ali vstopijo zopet v deželni zbor in pod kakšnimi pogoji.

Praga, 14. septembra. Glasilo nemške ljudske stranke poroča, da bodo poslanci te stranke v češkem deželnem zboru imeli pred otvoritvijo deželnega zbora posvetovanje o svojem nadaljnjem postopanju. Toda list pravi, da more že danes izreči, da ni povoda, da bi Nemci opustili dosedanje svojo taktiko (obstrukcijo). Nadalje piše, da nemška ljudska stranka ne odobruje nazorov voditelja napredne nemške stranke, dr. Eppingerja, ki je proglasil: »Brez državnega zbora ne bo

deželnega zbora!« temuž se pridruži političnemu načelu, da se mora obstrukcija v češkem deželnem zboru tako dolgo nadaljevati, dokler se vsaj en del najvažnejših koncesij Nemcem ne izpolni. Celo podpore valed ujm prizadetim se morajo preprediti, akoravno jih tudi Nemci želijo.

Slovanske paralele v Šleziji.

Opava, 14. septembra. Neki gališki list je nedavno poročal, da je ministrski predsednik izjavil, ako se bodo agitacije proti utrjevanju nemških učiteljskih v Opavi in Tešnu nadaljevale, izpovedal bo v javni seji državnega zbora, da so voditelji nemških strank pri obravnavah, ki so se vršile pred ustanovitvijo paralele, zavzemali drugačno stališče kakor ga zavzemajo sedaj. Opavski župan dr. Rochowanski je nato vprašal pismeno ministrskega predsednika, ali je vlada glede svojih načrtov se sploh pogajala in s kom. Dr. Körber je sicer odgovoril, toda zahtevanega pojasnila ni dal, temuž je odklonil vsako nadaljno razpravljanje v tej zadevi.

Novi deželni glavar v Bukovini.

Dunaj, 14. septembra. Dosedanjemu bukovinskemu deželnemu glavarju Lupulu se je izreklo cesarsko priznanje za njegovo mnogoletno in uspešno delovanje. Istočasno je imenovan posl. Juri baron Vasilko za deželnega glavarja, poslanec dr. Smal-Stocki pa za njegovega namestnika.

Kronanje kralja Petra.

Belgrad, 14. septembra. Rusija, Italija, Francija in Grčija so že naročile svojim poslanikom v Belgradu, da zastopajo pri kronanju svoje vlade. Italijanski poslanik izroči pri tej priliki kralju Petru lastnoročno pismo italijanskega kralja. Od ostalih držav še na tozadevno povabilo ni odgovora, vendar je skoraj gotovo, da pošljejo svoje posebne zastopnike. Črnogorski prestolonaslednik princ Danilo pride najbrže že noč s soprogo Milico v Belgrad.

Belgrad, 14. septembra. Obrede kronanja bo opravljalo razen metropolit še 4 vladike, 6 arhimandritov, 6 protorejerev, 6 svečnikov, 2 dijakona in 4 protodijakoni.

Program Plevejevega naslednika.

Pariz, 14. septembra. Dopisnik lista »Echo de Paris« je imel razgovor z novim ruskim ministrom notranjih zadev, knezom Svjatopolskim. Minister je povedal, da se bo držal carovega manifesta, ki ga je izdal Nikolaj II. lani, in v katerem je izražena potreba, da se običajnim upravam razširijo pravice. Nadalje je povedal, da je odločen pristaš decentralizacije. Po njegovem mnenju se ne morejo vsa vprašanja rešiti v Petrogradu, zaradi tega bo dal po carovih željah krajevnim in mešnim upravam (zenstvom) čimvečjo oblast, da rešijo svoje zadeve le po ljudskih željah, kolikor se tičejo šol,

cest, železnic, prekrbovanja s živili itd. Na ta način se bo mogoče izogniti parlamentarizmu, češ, Rusija še ni zrela za parlamentarizem. Glede verskega vprašanja je rekel minister, da je sovražnik verskega preganjanja ter za čimvečjo svobodo vesti. Prizadeval si bo, da bodo razne verske skupine živele skupno v deželi mirno. Z ozirom na razne dijaške nemire in sarote je rekel minister: »Proti teroristom se moramo braniti, toda jaz za svojo osebo nočem kazati napram mladini prevelike strogosti. Mladim ljudem se mora kazati pot k dobremu in brezuspešnost njihovih tumultov proti vladi. Prijatelj sem dijakov, in vidite, ko postanejo starejši, bodo vsi dobri uradniki.« — Dopisnik: »Vi ste potemtakem moč napredka?« — »Kako bi naj ne bil za napredek, kojega sadovi koristijo Rusiji! Uresničiti nam je še veliko napredka!«

Petrograd, 14. septembra. Namesto novega ministra kneza Svjatopolsk-Mirskoga je imenovan za guvernerja v Vilni petrogradski mestni glavar Fullon.

Španija še nima dosti kutarjev.

Pariz, 13. septembra. Iz Francije izgnani menihi se plazijo po celi deželi ter kupujejo primerna poslopja, kjer otvorijo svoje šole. Maurova klerikalna vlada jim gre seveda krepko na roko. Pri tem pa se kutarji poslužujejo še drugega klerikalnega sredstva. Vohunijo okoli šol in učiteljskih sovražnikov, da ovadijo in izpodrinejo posvetne učitelje, na kojih mesto se potem sami usedejo.

Avtonomija Irske

London, 13. septembra. Na Irskem se je osnovala močna stranka, pri kateri je tudi mnogo treznih angleških politikov. Nova stranka deluje na to, da se podeli Irski nekakša avtonomija pod angleško vrhovno vlado. Irske zadeve bi se naj reševale v lastnem parlamentu. Ravno tako bi naj Irci sami razpolagali s svojimi financami, šolami itd. pod angleško kontrolo.

Angleži v Tibetu.

London, 13. septembra. Kakor poročajo listi, se med Anglijo in Tibetom v najkrajšem času sklene pogodba, ki bo odprla trgovinski promet med Indijo in Tibetom. Za to se je šlo Angležem od začetka ekspedicije in da si zagotovijo vpliv v Tibetu, preden bi jih prekosila kaka druga velesila. V notranje tibetanske razmere pa se Anglija baje ne misli vmešavati. Tibetanci bodo pogodbo seveda podpisali, da je pa ne bo treba izpolniti, zato je skrbel Dalaj Lama, ki je baš zaradi tega zbežal iz prestolnice, da ostane vsakršno pogajanje brez njega neveljavno. Tibetanci pa tudi sploh nikoli ne pozabijo, da so Angleži vdrl v osrčje njihove države.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest.

XVI.

(Dalje.)

Erazma so Labanova razkritja silno presenetila. V začetku sploh ni mogel verjeti, da mu je Laban povedal resnico.

— Tebi se kmetje smilijo, Laban, je rekel Erazem in da bi jim pomagal, si si izmislil to bajko o ciganih, kaj ne?

— Kdo izmislil, kaj izmislil, je rentail Laban. Jaz si nisem prav nič izmislil. Kar sem Vam povedal, je vse resnično. Pa silil Vas ne bom, da mi verjamete; če mi nečete verjeti, pa pustite.

— Pomisli Laban, kako naj mi kdo verjame, da je to resnica, kar si povedal, če nimam nobenih dokazov. Cigani so že pred mnogimi meseci izginili od tod in ni bilo ves ta čas nobenega videti.

— Kdo pravi, da jih ni bilo videti? Jaz sem jih videl vsak dan. Še imena Vam povem, če hočete.

— Meni se zdi Laban, da si ti sam le nekaj imel opraviti pri ciganih,

Dopisi.

Iz Starega trga. Dne 7. t. m. prinesel je »Domoljub« grozne neumnosti in tukajšnje doline. Tukajšnji klerikali sabavljajo sedaj celo dež svojega župana, katerega so sami volili, in se sgrajajo nad njim, zakaj da je dopustil g. Kovaču ravno pred farno cerkvijo hlev zidati. Umevno je, da g. Kovač svoj hlev nemore na streho svoje hiše postaviti, če valed tega ne, ker je ta preveč strma, zato on raje zida hlev na lastnem prostoru, dasiravno je ta pred farno cerkvijo. Toraj komur ne ugaja, da gleda to novo stavbo ravno v nedeljo, kadar gre od maše, blagovoli naj se obrniti in naj gre po drugi strani cerkve, prišel pa bo ravno tako tudi do hleva, kateri je tudi pred farno cerkvijo, a ta je — »žegnan«, in se imenuje »gospoda Petra hlev«. Dasiravno se pred tem hlevom veš smradu nabaja, ker v hlevu g. Kovača mirni Italijani svojo polento kuhajo. Ve se pa, da ta hlev tudi v bodoče ne bo Staremu trgu nobenega škandala delal, vsaj takega ne, kakor ga dela ono kamenje, katero se nabaja ravno na pokopališču pred farno cerkvijo. — Objavljeno je tudi, da je g. T. Mlekuž prišel na sled tatvini pri svojih uslužbenih. Dovoljeno je vprašati glavno uredništva »Domoljuba«, ali so pa bili pri poverjenju vsi uslužbenici g. T. Mlekuža prizadeti? — Ali se ni ne boji uredništvo »Domoljuba«, da bi moralo po nepotrebnem kake sodnijske stroške plačevati? — Upati je, da v prihodnji številka »Domoljuba« uredništvo prekliče ono objavo glede uslužbenecv, ker drugače se zna res mošnja skriti in potem je premalo za božja pota ter za druge take nepotrebne zabave.

Z dežele. Svoji k svojim! Kolikokrat se je že pisalo in pozivalo, da bodimo Slovenci strogo konsekvntni v narodnih zadevah a še vedno smo premalčni, prepotpekljivi, zato nas pa tudi še vedno privandrance na lastnih tleh sramote in prezirajo. Koliko prešernih Nemcev se šopiri v naši domovini, ki živijo od naših grošev, nas prezirajo in psujejo. Kako na pr. se obnaša neka »germanska« surovina v Ljubljani ki sliši na ime Peče smo čuli nedavno. A takih Pečetov je dosti na naši zemlji. Ali se ne bi dalo pomesti, očistiti zemlje teh parasitov? O pač! Samo doslednosti je treba in ta ošabna družba pobere kopita. Trgovina z žganjem M. Rosner & Co. v Ljubljani ima v službi nekega ogrskega čifuta s klasičnim imenom Mikosch Spitzer, katerega nemška nesramnost kriči do neba. To človeče je tako predrzno, da si upa v slovenski gostilni na slovenski zemlji vpriti svojega odjemalca-Slovence nesramno blatiti slovensko narodnost in vobče Slovence. Pred nekaj dnevi namerč pomenkovala se je mala družba v nekem trgu na Dolenjskem o našem narodnem davku in o ruskojaponski vojni. Navzroč pri isti mizi je bil že imenovani čifut, katerega se je pa čisto pri miru pustilo. Kar nakrat vstane to človeče se postavi pred enega gostov, odpre svoja usta in zadišalo je po — nemški kulturi! Iz čifutskih po česnu dišečih ust je kar deževalo psokv in natoleevanj na našo narodnost. Seveda se je židovče moralo obreigniti tudi ob toli sovražno Rusito to »barbarsko« državo »knute«, kakor je izvolila nemška prepotenca nazvati Rusijo. Od same strasti se je to židovče kar penilo. Seveda se je temu junaku povedalo, kar mu gre, in le slovenski dobrodušnosti orjaškega gostilničarja se ima zahvaliti, da ni kakor je dolg in

širok kot cucek odletel na cesto. Isti gostilničar se je zarotil ob tej priliki, da niti za vinar ne kupi več od tega človeka in ga ob priliki postavi na cesto, če bi si še drznil priti v bližino. Tako naj stori slednji ter tej madjarško-švabski uteleseni impertinenci pokaže vrata. Le če bodedo doslednji proti tem ljudem ki hočejo ne našim telesu glodati, če jim pokažemo vrata in se držimo gesla svoji k svojim, se bodedo odkrili te privandrance družbe, sicer ne. Katera trdka hoče kupčevati z nami, mora znati naš jezik in to ne zadostuje še, tudi spoštovati mora nas in našo narodnost. Svoji k svojim.

Otvoritev Kadilnikove kočee na Golici.

(Konec.)

»Živel Kadilnik!« odzvalo se je vse zbrano občinstvo. Ko je potihnilo burno nazdravljanje, zahvalil se je g. Kadilnik s priprostitimi, prisrčnimi besedami; obljubil je, da poseti vkljub svoji starosti še mnogokrat Golico in da ostane vedno vnet pristaš »Slovenskega planinskega društva«.

Zbrana množica je navdušeno zapela veličastni pesmi »Lepa naša domovina« in »Hej Slovani«, nato pa se je vse podalo zopet v varno zavetje in razvila se je neprisiljena zabava.

Pesem se je vrstila s pesmijo, govor z govorom.

Gospod župan Klinar z Jesenice, ki je opravil tudi kolovadico kočee, slavil je vrlo podružnici za krajskogorski okraj in nje poštvovalni odbor, posebno gospoda Pavlina in Višnarja, ki sta si toliko prizadevala za novo kočee. Označil je tudi veliki pomen delovanja našega planinskega društva za slovenske pokrajine ter za probujo narodne zavesti.

Gospod Razinger je v imenu domačinov izrekel zahvalo »Slov. plan. društvu«, ker bode s svojimi napravami povzdignilo promet v tem krasnem gorskem kraju, in obljubil, da bode dobivalo »Slov. plan. društvo« povsod potrebno podporo; tudi je napil podjetniku Jakobu Janši in njegovim sodelavcem.

Gospod prof. Macher je izrazil, da se ta dan ne sme pozabiti onih dobitnikov, ki so s svojimi doneski za Kadilnikovo kočee pripomogli, da se je stavba tako hitro pričela; največja zahvala gre gospe Minki Ogorelčevi iz Ljubljane, ki je prevzela nabiranje, in gospodu dr. Krisperju za znaten njegov dar.

Načelnik krajske podružnice, gospod Janko Majdič iz Kranja je z vznesenimi besedami slavil lepoto naših gorenjskih pokrajin in poudarjal, da moramo vso pozornost obračati na to, da varujemo njih slovenski značaj in da podpiramo pošteni gorenjski rod; krajskogorski podružnici je čestital na nje uspešnem poletu, ker je že po dveh letnem obstanku izvršila tako impozantno delo, ter je napil njenim odbornikom. Najmlajši turist, petletni Stefo Podpac je spretno deklamoval mišno pesmico planincem v pozdrav in vzbudil s svojim pogumnim nastopom in pravilnim izgovorom splošno začudenje.

Gospod J. Janša, gostilničar iz Dovja, je nazdravil podjetništvu in Rovtarjem, posebno pa Tomažu Lahu, ki je prodal »Slov. plan. društvu« prostor za novo kočee.

Posestnik Tomaž Lah, ki je šaljivo pripomnil, da je prišel pogledat, če se mu je po stavbi kaka škoda napravila — izrazil je svoje veselje, da se je tako lepa hiša vzdignila na njegovem svetu, in zatrdil, da bodo on in

Dalje v prilogi.

izpodrine ali deloma nadomesti v starejših stadijih hrbtenice, ki sestoji pri nižjih oblikah iz hrustanca, pri višjih iz kosti. Ptice in sesalci imajo v razvitem stadiju popolnoma kostono hrbtenico; med tem ko imajo njihovi embrijoni chordo dorsalis (stopnja škrgoustnice); pozneje izpodrine deloma chordo dorsalis hrbtenica (stopnja rib in dvoživk) in sčasoma jo popolnoma nadomesti (razvit stadij). Tako nam kažeta primerjalna anatomija in embrijologija razvoj okostja in sicer: 1.) chorda dorsalis, 2.) chorda dorsalis + hrbtenica, a) iz hrustanca, c) koščena, 3.) hrbtenica: a) iz hrustanca, b) koščena.

Ako primerjamo medsebojno ekstremitete sesalcev, bodedo našli, da so si vse sorodne; le velikost in oblika kosti se je velikokrat spremenila; število in sestava sta pa ostala vedno enaka. In še več, ako primerjamo ekstremitete sesalcev z ekstremitetami pticv, plazivk, dvoživk in rib, našli bodedo isto sorodnost. Dotične so sestavljene iz sličnih kosti na soroden način, kakor roke in noge sesalcev in ljudi.

Ta dejstva nam jasno pričajo o skupnem postanku in razvoju vretenčarjev. Stopnja notranjega sorodstva oblik nam odkrije tudi stopnjo pravega rodovnega sorodstva.

Velike važnosti za razvoj vrst je nadalje živalsko zemljepisje. Razmerje, v kojem so sedaj razdeljene živali po zemlji je delo neizmernege časa. Zanimivo je, kako si Liune, ki še veruje na Mojzesovo genezo, razlaga ohranitev in razdeljenje živali po vesoljnem potopu po zemlji. On pravi: »Po previdnosti stvarnikov je obstala Mojzesova ladja na gori Ararat v Armeniji, ki je visok 16.000 čevljev in ki je v kraju gorkega podnebja. Vsakdo lahko uvidi, da je bila ta gora zelo pripravno začasno skupno bivališče živalim; kajti živali, ki so bile vajene mrzlega podnebja so splezale na vrh, one, ki so bile vajene zmerne toplote, so ostale v sredini in slednjič one, ki so bile vajene južnih krajev, so se podale v podnožje gore. In od tod so se polagoma razširile živali po celi zemlji.«

(Dalje prih.)

Celestina in kam so ga nesli, kako so ga sodili in smrtili ter potem nesli pred samostan, kje so imeli svoj zaklad in kako so plačali Simona Kozino. Samo tega ni povedal, da je on sam Simona Kozino ukradel, mu odnesel ves denar in mu pustil v podzemski shrambi samo zlato posodje.

— Tako, zdaj veste vse, je končal Laban svoje pripovedovanje in zdaj storite kar Vam je mogoče, da rešite nedolžne kmete. Samo mene nikar ne izdajte.

— Lej, Laban, je menil Erazem, ali bi ne bilo bolje, ko bi ti šel z menoj in sodniku Strnišu povedal to, kar si povedal meni. Gospod Strniša te gotovo ne izda.

— Ali se Vam blede ali kaj, je ves togoten zakričal Laban. Ali mislite tako držati svojo besedo. Saj nisem neumen, da bi samega sebe naznanjal gosposki. Ali me hočete na večala spraviti.

— Ne boj se prijatelj, ga je miril Erazem, jaz te ne izdam. Sodnik Strniša je mož pravice.

— Ah, po konciljah je toliko pravice, kakor na gnojišču medu. Kar nehajte s tem.

njegovi nasledniki ponosni, ker stoji nova koča na svetu, ki je bil last njegove hiše.

Po vrsti govorov se je g. dr. Tomišek še zahvalil Jeseničanom za dobro uspešno prireditev in posebno damam za njih trud in požrtvovalnost.

Med šumno veselico pobirala je gospa dr. Kušarjeva vstopnino in nabrala znatno svoto; g. Kadilnik je podaril 100 K.

Občni glas je bil ta, da je otvoritvena slavnost sijajno uspela. Kadilnikova koča pa je občinstvu tako ugajala, da je vsakdo sklenil, še mnogokrat poleteti na Golico.

Koča je jako prostorna; dolga je 13 metrov, široka 9 metrov, in stoji na trdnem podzidku; izdelana je kakor majhna vila. Sprednja stran je obrnjena proti jugu proti Triglavu in na tej strani je tudi napravljena lična veranda. V pritižju so velika obednica, kuhinja ter dve veliki spalnice; v prvem nadstropju je pet jako ličnih sob, ki se bodo priredile večinoma za spalnice; v podstrežju je prostor za vodnike in nosače. Koča se bode od spomladi naprej oskrbovala; dotlej pa se dobi ključ za kočo v gostilni Višnjari na Jesenicah ali pa pri Kopsarju na Planini; ta dva dejata tudi vsa potrebna pojasnila; v koči je sedaj pripravljenih šest ležišč in nekaj živil čaj, riž itd.

Uverjeni smo, da bode to zavetišče že sedaj našim planincem dobro došlo.

Po otvoritvi je ostalo več turistov v koči in so tam prenočili. V ponedeljek pa so se podali pod vodstvom gospoda Vrbičiča, odbornika osrednjega društva, na Stol po novi poti, katero je ravno pripravljen prireditelj in naznamljivo „Slov. plan. društvo“. Ta pot se je zajedno tudi otvorila. Pot vodi od Golice večinoma po grebenih čez Kočno, Svečico in Belščico v 5 urah na Stol; ker je spotoma lep razgled, pot pa tudi jako zanimiva, postane ta zveza za turiste važna.

„Slov. plan. društvo“, katero v zadnjih letih tako vztrajno napreduje, je res čestitati na njegovih uspehih in želeli, da naj naše občinstvo mnogobrojno pohaja v njegove koče, posebno pa v novo Kadilnikovo kočo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. septembra.

— **Župan Hribar** se je vrnil danes z dopusta ter je prevzel zopet vodstvo magistratnih uradov.

— **So že začeli — po stari navadi.** Slučaj, ki se je zgodil pred sinočnim pred kolodvorom s kadetom Malitschem, je dal našim znanim prijateljem, ki pišejo v nemške liste, zopet priložilo, da pokažejo svoj pravi začaj. Zopet so začeli po stari navadi neznamenit dogodek napihovati in pretiravati in skušajo iz njega napraviti veliko afero, prav tako kot tedaj, ko jim je dala razbita šipa povod, da so lažljivo pisarili, kako se je na kazino streljalo. Kar se je kadetu Malitschu zgodilo, je s človeškega stališča gotovo obžalovanja vredno, ali priznati se mora, da je Malitsch tega sam kriv, da je le to našel, kar je iskal. »Grazer Tagblatt« tega seveda neče priznati, nego piše: »Der Zögling der Ka-

Erazem je še nekaj časa nagovarjal Labana, naj gre z njim k Strniši, a dosegel je ravno nasprotje tega, kar je nameraval. Laban je postal skrajno nezaven in je začel vse preklecavati, kar je bil povedal.

— Zdaj vidim, da Vam ni nič verjeti, se je togotil Laban. Jaz sem Vas hotel skusiti, če Vam je zaupati, a zdaj vidim, da ni. Oh kako sem vesel, da sem Vas nalagal in da Vam nisem povedal resnice. Še za pijačo bi dal, tako sem vesel, da ne veste resnice.

Obenem pa se je že Laban hitro pripravil za odhod, kajti bal se je, da ga Erazem morda celo siloma zadržati. In kar nič ni hotel poslušati Erazma in nič se ni zmenil za Erazmovo zatrjevanje, da ga ne izda na noben način. Da, še roke ni hotel Laban dati Erazmu, nego bežal z vrta kar je mogel in se šele oddahnil, ko je prišel v gozd in je videl, da mu nihče ne sledi.

— Preklicano je bilo pametno, da mu nisem ničesar povedal o denarju, ki sem ga vzel Kozini, je govoril Laban sam sebi. Ko bi bil še zato vedel, bi me gotovo ne bil pustil iz gradu in še denar bi mi bil vzal.

Laban je sedel pod drevo, odkoder je videl na grad in pregledal vso

vallerie-Kadettenschule in Weisskirchen, Herr Malitsch, erwartete auf dem Perron Angehörige. Er entfernte sich, um Zigaretten zu kaufen, und verlangte diese bei der Verkäuferin in deutscher Sprache. Das war für die angesammelten Excedenten das Signal zum Überfalle. Eine Stimme rief: Schlagt ihn tot, er spricht deutsch. Trotzdem Herr Malitsch die Nächststehenden aufmerksam machte, dass er den Hochschülern fernstehe, wurde er durch einen von rückwärts geführten Kopfhieb niedergestreckt, getreten, misshandelt und seines Säbels beraubt. To je od konca do kraja nomenoma in nesramno zlagano Malitsch je bil s svojimi sorodniki v restavraciji, a žilica mu ni dala miru. Ves čas je hodil na ulico gledat, kaj se godi. Zapustil je, kakor smo izvedeli od povse vero dostojnih prič, restavracijo šest ali osemkrat, in vselej je, zanašaje se menda na svojo sabljo, žaljivo psoval itak razburjeno občinstvo. Valed njegovega psovanja je prišlo do konflikta in šele ko je Malitsch potegnili sabljo, se je začel pretep. Malitsch je skupil, kar je iskal. Noben človek bi ga niti pogledal ne bil, ko bi bil pustil ljudi v miru, saj je občinstvo pustilo vse druge nemško govoreče ljudi popolnoma nenadlegovane. Sicer pa so nam namenili »Grazer Tagblatt« dobro znani in zato se nič ne čudimo, da tako laže. Tudi »Laib. Ztg.« je večerj brez dvoma iz deželnovladnega peresa priobčila notico, v kateri se predstavlja Malitsch kot nedolžna žrtev in se prikriva, da je Malitsch sam s svojim insultiranjem in provociranjem provzročil ves konflikt. Malo več resnicoljubnosti pri poročanju bi se pač smelo pričakovati od uradnega lista. S tem, da proglašajo uradni list Malitscha za nedolžno žrtev, še nikakor ni prikrita velikanska nerodnost, ki se je storila s tem, da se je »Karnijolcem« dovolila korporativna vožnja na kolodvor. Rekli smo le »velikanska nerodnost«, dasi bi bil kak ostrejši izraz bolj na mestu. Vlada bi morala vendar vsaj toliko poznati mišljenje širjih slojev, da bi vedela, da korporativni nastopi nemških buršev v Ljubljani ne ostanejo brez odpora. Slovenski dijak ne sme ne v Gradcu, ne na Dunaju javno nastopiti s svojim traktom, slovenskim društvom se ne dovoli ne v Celju, ne v Celovcu, ne v Brežicah, ne v Trstu, ne v Gorici korporativni nastop. Sto in stokrat so bili že Slovenci v teh krajih napadeni, in pobiti, in ni se čuditi, če jih vsled tega razburjajo javni in korporativni nastopi nasprotnikov v Ljubljani in če dajo temu razburjenju duška z demonstracijami. Taka na

cesto in začel ugibati, kaj naj zdaj stori. Nekaj časa je celo mislil, da stori najbolje, če Erazma ustrelji, ali zdelo se mu je, da bi si s tem nakopal samo novo nevarnost, zakaj, da ga Erazem izda, da je takoj vse razodel sodniku Strniši, o tem ni Laban čisto nič dvomil.

Sedel je dolgo časa na svojem mestu in se ni mogel odločiti. Vedel je, da bodo zdaj preiskali ves okraj zlasti gozde in bal se je, da ga dobe in da pride na večala. In vendar se ni mogel odločiti, da bi šel v svet in se kje druge udomačil. Ni se mogel ločiti od prijaznega okraja, v katerem je doslej preživel vse svoje dni in ki ga še nikdar ni zapustil, in ni se mogel ločiti od vdove Jere, ki je samevala v koči na Lesnem brdu, odkar ji je bil sin ponesrečil in ki je bila z Labanom tako prijazna, kot še nikdar nobena ženska.

— Ne grem in ne grem, je rekel sam sebi, zgrabil svojo puško in odrinil proti Lesnemu brdu s trdnim namenom, da ostane pri Jeri v zlic preteči nevarnosti.

Kmalu po Labanovem odhodu je z grajskega dvorišča pridrhal voziček. Sodnik Strniša in Erazem sta se odpeljala na Vrhniko in v Bistvo.

(Dalje prih.)

sprotja se ne dajo iz sveta spraviti, in nobena moč ne bo dosegla, da bi v Ljubljani nemški burši lahko javno nastopali, med tem ko se Slovenci v nemških krajih še ganiti ne smejo. To bi naposled morala vedeti tudi vlada. Če tega ne ve, potem so njeni organi nesposobni za svojo službo; če pa to ve, a v zlic temu, v zlic preteči nevarnosti za javni red in pokoj dovoljuje take nastope, potem zasluži to najostrejšo obsodbo. Mi nismo prijatelji demonstracij, ki nimajo posebnega važnega smotra, ker vsi »Karnijolci« niso toliko vredni, da bi radi njih imel le en Slovenec sitnosti; zaradi nas lahko ti Karnijolci s svojimi čepicami kolovratijo, koder hočejo, ali ker poznamo splošno mišljenje, zato smo že teden dni pred slavnostjo opozarjali, naj Karnijolci omeje svojo priredbo na kazino in naj občinstva nikar po nepotrebnem ne dražijo. Ali naš dobrohotni nasvet se ni upošteval. Zdi se nam, da so hoteli Karnijolci in morda tudi vlada pokazati, da v Ljubljani smejo nemški burši korporativno in javno nastopati, med tem ko se to Slovincem v nemških ali mešanih krajih dosledno prepoveduje. Doseglo se ni s tem drugega, kot demonstracije in izgred. Sicer pa ni prav nobena nesreča, če se kakemu buršu strga čepica ali če se mu vrže gnila hruska v hrbet, to so malenkosti, ki se primerjajo drugod desetkrat na dan, ne da bi se kdo zanje zmenil. Ljubljanski dopisniki nemških listov imajo seveda navado, da iz vsakega komarja naredijo alona in tako delajo tudi zdaj in s toliko večjo navdušenostjo, ker je bil kadet Malitsch za svoje izzivanje in psovanje tepen in nekoliko poškodovan. Stavil bi glavo, da je tem dopisnikom pravzaprav žal, da Malitsch ni bil ubit, saj bi potem lahko še vse drugače pisarili. No, naj ti nemški dopisnik in njih inspiratorji le tako delajo, kakor je njih navada od nekdaj in kakor so začeli tudi danes v »Grazer Tagblattu«. Ljubljani in Slovincem sploh ne bo škodovalo, koliko paboto koristilo Nemcem in koliko bo to ublažilo obstoječa narodnostna nasprotja to je vprašanje, na katero naj si Nemci in vlada sami odgovore. Končno naj omenimo še nekaj kar ilustruje dejanski položaj jako značilno. Ko se je pred sinočnim po Ljubljani govorilo, da se je zbralo na kolodvoru mnogo ljudstva, ki ki hoče demonstrirati proti nemškim buršem, pohiteli so trije natakari restavracije »Prisonu« na kolodvor. Eden je vzel seboj revolver in ga je žedom kazal, kako da bona Slovence streljal, drugi se je oborožil z velikim nožem, tretji pa je vzel seboj ostro sekirko, kakor se rabi v gostilnah za sekanje mesa. Le okolnosti, da burše čakajoča množica ni nikomur nič zalega storila, kdor je ni poval, se je zahvaliti, da ti natakari niso prišli v položaj, rabiti omenjeno orožje, kajti sicer bi se bila lahko zgodila velika nesreča. Značilno pa je, da imajo Schmidtovi natakari časa in voljo se oboroževati in pripravljati na streljanje in klanje neoboroženih ljudi. Kje so torej nasilniki?

— **Kaj je Blaž Grča v Ljubljani doživel.** Siti župnik iz Šempasa je prišel v Ljubljano, da se napije pri desetletnici »Danice«. In mož se ga je v resnici prav pošteno nasrkal; pri pozdravnem večeru je bila ta duhovna grča docela napita. Pri omenjenem večeru je tudi nekaj čenčal, ter med drugim rekel, da je izstopil iz vlaka v Ljubljani, slišal Nemca, ki je spregovoril proti drugemu: Die Slovincen germanisieren sich selbst! Ta dva Nemca sta prej kot ne nalašč čakala na šempskega blagoslovljenega debeluharja, ali ju je pa prej naročil, da sta ga na kolodvoru pričakovala, ter spregovorila omenjene besede. Najbolj verjetno pa je, da si je Blaže vse to izmišlil, ter se pri tem počeno zlagal, samo, da je mogel natarbati pobožne Daničarje. Ej, Grča, Grča, s

tako slamo moreš pač samo svoje Daničarje krmiti! Pa zdrav ostani!

— **Napadeni Slovenci.** Dne 11. t. m. se je v Brežicah zgodil krvav napad na slovenskega dijaka. Ta dijak ni imel ne čepice ne trakov, ni nikogar izzival, nego šel popolnoma mirno in spodobno k dramatični predstavi v »Narodni dom«. Na potu sta ga napadla Kraljičev uslužbenec Vuzdarič in neki Vratič, oha notorična nemškutarska razgrajča. Naskočila sta ga zavratno in ga prav po rokovnjaški z noži mesarila ter ga teško ranila na glavi in na hrbtu. Dijak je komaj utekel in prišel do »Narodnega doma« — ves oblit s krvjo. Gosp. dr. Strašek je dijaka obvezal in potem so ga spravili domov. Brežiški policaj »gospod« Žerjav, ki ne zna pet nemških besed pravilno izgovoriti, a je vendar tako strasten nemškutar, da bi najraje vse Slovence potopil v žlici vode, je stal pri omenjenem napadu prav blizu ali ni ničesar storil, da prepreči napad in poboj na mirnega dijaka. Za to policajevo postopanje so se dobile priče in zdaj bo morda mestna občina vendar prisiljena tega svojega policaja odstraniti.

— **Poraz klerikalcev v Dornbergu.** V ponedeljek in v torek so se vršile v Dornbergu občinske volitve. Bile so burne, bil se je hud boj, kakršnega še ni videl Dornberg. Klerikalci so napeli vse svoje moči, da bi zmagali, ali zaman. Kaplan je letal okoli, grozil in pretil, pravil, da bodo izobčeni iz cerkve, kateri ne bodo volili z njim, ponujal kronice in pijačo, revež je bil tako opešal v službi za večjo čast božjo, da v nedejo ni mogel brati maše, a vse ni nič pomagalo. Tudi ga je bil zapustil spomin, in v prvem razredu je hotel dvakrat voliti, ali povedalo se mu je, da je že volil. Nič niso pomagale pridige in shodi v cerkvi, kajti zmaga je v vseh treh razredih napredna stranka. Dornberg je bil doslej velika klerikalna trdnjava na Vipavskem, na katero so se trdno zanašali. In v tej trdnjavi so zmagali sedaj naprednjaki. Hud boj je bil zlasti v tretjem razredu; šele o polnoči je bil naznanjen izid, ki je spekel klerikalce, da so napeli vse moči v drugem in prvem razredu, ali sledil jim je le poraz. To so razumni volilci sami pokazali dosti jasno, da nočejo imeti v občinskih stvareh komande iz farovža, marveč da bodo sami gospodarili, in pa da hočejo napraviti mir in red v občini. V tako svrhu je trebalo zavezati jezik »gospodoma« v farovžu — in to se je sedaj zgodilo!

— **Odbor dramatičnega društva** nam poroča, da je bil primoran abonement na sedeže in najemnino za lože za nekoliko zvišati in sicer abonement na sedeže od 5 do 6 K. najemnino za lože po 5 do 20 K za sezono; to pa zategadelj, ker letos odpade dosedanja deželna podpora v znesku 12.000 K in ker troški za gažo in režijo od leta do leta naraščajo. Odbor pa stoji na stališču, da se umetniški nivo slovenskega gledališča ne sme znižati, pač pa da mora slovensko gledališče od leta do leta napredovati. — Odbor je uverjen, da bode rodoljubno naše občinstvo to neznanost zvišanje cen, ki znaša za predstavo le par vinarjev, blagohotno upoštevalo in se, kakor doslej, tudi letos radovoljno odzvalo vabilu na abonement in na lože.

— **„Zveza slov. pevskih društev“ v Ljubljani.** V nedeljo, dne 18. septembra t. l., bo v zgornji veliki dvorani »Narodnega doma« ob pol 8. uri zvečer na čast skupščinarjem »Zveze slov. pevskih društev« koncert pod vodstvom zveznega pevovodje, koncertnega vodje g. M. Hubada. Sodelujejo: združeni moški zbori »Glasbene Matice«, »Ljubljane« in »Slavca«, in slavna »Društvena godba«. Spored: 1. J. Offenbach: »Orfej v podzemlju«, uvertura. Svira godba. 2. A. Hajdrih: »Hercegovska«. Moški zbor. 3. Dr. G. Ipavec: »Savska«. Moški zbor. 4. B. Smetana: Potpuri iz opere »Prodana nevesta«. Svira godba. 5. A. Foerster: »Povejte, ve planine!« Moški zbor. 6. Davorin Jenko: »Na moru«. Moški zbor. 7. Dr. A. Dvořák: »Slovenskih plesov št. 8«. Svira godba. Začetek točno ob pol 8. uri, konec ob 9 uri. Cene prostorov: Sedeži po 3 in 2 kroni, stojišča po 1 krono, za

dijake po 40 vin. se dobivajo v trgo vini g. J. Lozarja na Mestnem trgu in na večer koncerta pri blaginji. Po koncertu sestanek skuščinarjev v areni »Narodnega doma« ob sviranju »Društvene godbe«. Vstopnina 40 vin.

— **Dodatek.** Pevci moških zborov »Glasbene Matice«, »Ljubljane« in »Slavca«, katerih pri sinočni prvi skupni vaji ni bilo, se prosijo in opozarjajo, da k nočejši, drugi skupni vaji (v četrtek ob 8. uri zvečer) prav gotovo, vsi, točno pridejo! Skupne vaje se vrše v »Glasbeni Matici«.

— **Pri občnem zboru II. skupine v Ljubljani društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov** dne 7. t. m. je bil izvoljen predsednikom solicator Josip Christof, tajnikom solicator Milan Cimerman, blaginjakom solicator Josip Gross in namestnikom solicator Avgust Slana.

— **Ceste v ljubljanski okolici.** Z Ježice se nam piše 12. septembra. Čudo moderne prometne tehnike imamo med Ježico in Klečami v ljubljanski okolici. Čez železnični tir Ljubljana-Kamnik so nam napravili most in cesto, ki v daljavi 135 korakov trikrat menja svojo smer in promet zelo ovirata. Vozovom je skoraj nemogoče srečati se, ker je ob obeh straneh globok breg deloma brez obstranskih ograj, deloma pa s popolnoma nedostopnimi. Cesta je s tako debelim kamenjem nasuta, da je čez klanec vožnja za živino jako mučna, med tem, ko je v bližini dosti za nasipanje pripravnega peska. Več naloženih voz se je že prevrnilo, danes pa se je zopet tužen z moko naložen voz čez stranski breg prevrnil, tako da ima posestnik obilo škode. Kaj pravijo k temu oblastniji, ki majo za varnost in blagor ljudstva skrbeti? Kaj cestni odbor? Trpinčenje živine je kaznjivo, a tu se nam javna cesta dela, na kateri se živina na najkratejši način trpinči. In to radi malomarnega popravljanja ceste. Čez štirinajst dni že ni bilo delavcev blizu, in nihče se ne briga, da se nam upravi vporabna pot.

— **Slovensko bralno društvo v Trzinu** bode imelo svoj redni občni zbor dne 25. septembra dopoldne ob pol 11. uri v društvenih prostorih z običajnim dnevnim redom.

— **Deseti brat v Brežicah.** Dne 11. t. m. smo imeli v Brežicah Slovenci izreden užitek. Ljubljanski dijaki so predstavljali v zvezi z brežiškimi diletanti »Desetega brata«. Če hočemo z eno besedo označiti uspeh, potem samo rečemo, da je bilo vse presenečeno. Igralo se je izborno. Poset je bil jako poveljen, dvorana je bila polna do zadnjega kotička. Brežiška okolica se probuja, in to pomeni, da bode našim nasprotnikom kmalu odklenalo. Po zabavi se je vršil animiran ples. Naslednje jutro je bil izlet kolesarjev v Čateške toplice, kjer se je vršila jako živahna zabava v novem topliškem parku. Z žalostnim sreem smo se ločili od tega lepega kraja.

— **Stara zločinka.** Pred celjskimi porotniki je stala pred kratkim 96letna beračica Marija Jamnikar iz dobrnske okolice, ki je hotela svojo 60letno nečakinja z arzenikom zastrupiti. Starka je nameravani zločin priznala ter se izgovarjala, da jo je nečakinja pretepevala. Priznala so se ji posebne clajševalne okolnosti ter je bila obsojena v triletno ječo. Bode pa kazen prestala?

— **Slovenska razstava v Clevelandu.** V imenu Vseslovenske zveze v Clevelandu, Ohio, se obračam do Vas z neko prošnjo. Kakor je Vaš cenj. list ob svojem času že poročal, bo zveza letošnjo jesen priredila tu v Clevelandu slovensko razstavo. Ali bi nam Vaš list ne mogel nekoliko pomagati s tem, da bi vzbudil zanimanje za to razstavo med slovenskimi krogi, ki bi lahko poslali sem svoje stvari ter jih tu izložili v slovenskem oddelku. V slučaju, da lastniki žele prodati svoje stvari, bi nam naznanili cene in bi jih upravnistvo tukaj prodalo, če mogoče, ter jim doposlalo zahtevano svoto, ali pa stvari na naše stroške vrnilo. Posebno bi želeli dobiti nekaj slovenskih noš, čipk; slik slovenskih krajev, mest itd. Vsi oni, ki se zanimajo za stvar, naj pišejo direktno predsedniku zveze Mr. A. Svarcu, Broadway Station, Cleveland, O. ali pa na spodaj podpisane II. tajnika zveze. Vaš list bi s tem storil veliko uslugo ne le samo nam, temveč tudi celi slovenski domovini, kajti tuji nas bi potem bolj spoznali in se pričeli za nas zanimati. Spoštovanjem James Seliškar, 1763 St. Clavi St. Cleveland, Ohio, United States America.

— **Izpred c. kr. okrožnega sodišča v Novem mestu.** Hribar France iz Kaplje vasi, ševljarski pomočnik, je dne 6. maja Antona Cimpermana obrazil, ga posadil na tla, potem ga prišilil, da je pokleknil in moral moliti vse tri ružne vence. Pri tem ga je tudi telesno težko poškodoval. Oba sta bila vinjena, in kadar je France Hribar

pijan, tedaj je strašno veren. Cimperman je moral kleče pred Hribarjem moliti. Hribar mu je pa narekoval posamezne dele rožnega venca. Valed udarcev po glavi je bil Cimperman tri mesece za delo nesposoben. Stregala sta se pa radi vprašanja: »Kdo ve več, ti, ali jaz?« Moliti pa je ta moral zato, ker se je v gostilni hvalil, da ima neko reč pri sebi in se mu nikogar bati ni, med tem ko je hotel pobožni Hribar pokazati, da se še hudiča ne boji. Radi težke telesne poškodbe in javne posilnosti je bil častilec rožnega venca Hribar France obsojen na 6 mesecev težke ječe.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1. Jožef Nučič, zidarSKI vajenec, je v Velikih Lipljenah Janeza Okorna v nekem pretepu brez pravega povoda z rezilom sunil v hrbet, a ga le lahko ranil. Obsojen je bil na 3 mesece težke, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe. 2. Martin Zabret, zidar iz Nasovč se je zaradi otroka in neke mačke sprl z zakonskima Jernejem in Marijo Kavdič. Tekom prepisa se je obdolženec tako raztogotil, da je Marijo Kavdič prijel za vrat, jo vrgel na tla, tolkel s pestjo in ji končno vrgel poleno v hrbet. Tudi njenega moža se je lotil in ga tlačil za vrat. Prisojeno mu je bilo 2 meseca ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem. 3. Jožef Juvan, posestnik v Jablani, je Marijo Ocepek siloma na tla vrgel in na tleh ležečo mečkal. Juvan dejanje v toliko priznava, da je mogel v pijanosti to storiti. Obsojen je bil na 2 meseca, s postom in trdim ležiščem poostrene ječe. 4. Alojzija Pečnik, natakarica v Ljubljani, je bila od zatožbe hudodelstva tatvine oproščena, ker se ni dala izkazati, da bi bila ona v Čakovci gostilni sollicitatorju Oroslavu Verdušcu vzela iz listnice bankovec za 100 K. 5. Jernej Hribar, posestnik na Ovse-nem, je vedoma, da bi brezupnišil plačilo svojih upnikov, prodal dva zarubljena junca za 352 K, denar pa zase porabil. Obsojen je bil na 14 dni zapora. 6. Martin Mesec, posestnik sin na Zaplani, je bival dve leti v Ameriki, ne da bi se bil med tem časom zgledal k naborni stavi. Obsojen je bil na 10 dni strogega zapora in na 10 K denarne globe. 7. Anton Brajer v Spodnji Šiški je z robom sekire v svoji sobi hlapca Franceta Kržišnika, ki ga je napal, dvakrat na glavo zadel in ga nevarno ranil. Sodišče je upoštevalo, da je obdolženec to storil v silobranu, ker mu je Kržišnik pred stanovanjem grozil, da ga mora ubiti, in to še tisti večer — in je Brajerja zatožbe težke telesne poškodbe oprostilo. 8. Anton Urbas, trgovec v Mojstrani, in njegova soproga Ivana, sta po lastni krivdi prišla v konkurz. Čeravno se je Anton Urbas čutil pasivnega, je vendar delal nove dolgove in dajal plačila. Očitano se je zlasti Ivani Urbas tudi nje zelo potratno življenje. Anton Urbas je bil obsojen na 4 tedne strogega zapora, njegova žena Ivana pa na 5 tednov ječe.

— **Detomor.** Danes dopoldne je prinesla Ljubljanka novorojenčka, katerega je zapazil v vodi vpokojeni sprevidnik Franc Mazi. Ker je Mazi sam slab in pohabljen je prosil, da je šla Terezija Konjar, posestnica iz Snerberjev, v vodo in potegnila na suho otroka, ki je ženskega spola. Na lice mesta poklicani policijski zdravnik je konstatiral, da je bil otrok živ rojen, da je pa že delj časa v vodi in ga je morala Ljubljanka prvesti s seboj z dežele. Otrok je bil potegnjen iz vode pri Bavdkovem kozolcu ob Zaloški cesti. Prenesli so ga k sv. Krištofu.

— **Tatvina.** Dne 6 t. m. je bilo na Pešdeljaku pri Višnji gori posestniku Jožefu Planinšku, med tem, ko so bili domačini na polju, v hišo vlomljeno in pokradenih več dragocenosti in živili. Tat je najbrže iskal le denarja, ker je po omarah vso obleko premetal in ker tega ni našel, se je zadovoljil z zlatino. Premetal je tudi posteljno opravo, kjer pa tudi ni dobil ničesar. Prejšnji dan je bil pa iz odklenjene župne cerkve v Višnji gori ukraden izpred velikega oltarja bel platen prt. Tat je preiskal tudi več škaturj pri stranskih oltarjih, kjer ni našel ničesar. Nabil ralnikov se ni lotil. Istega dne je bilo tudi vlomljeno v zaklenjen kozolec posestnika Jožefa Nadraba, kateremu je tat ukradel nekaj vrvi, vreč in obleke. Vseh teh tatvin je sumljiv neki okoli 40 let stari vagant, ki je srednje, močne postave, pri hoji se drži naprej, je dolgoviden ter ima temnorjavo brado in brke. Ta individvij se je ob času tatvin klatil tam okoli in je izključeno, da bi bil tat kdo drugi, ker se običajno v ti okoliici izvrši izredno malo tatvin. Orožništvo je tatu zasledovalo do Ljubljane, tukaj pa se je izgubila za tatom vsaka sled. Naveden individvij je orožništvo znan kot tat in se zadržuje večinoma po deželi.

— **Pozabljen konj.** Že od 9. t. m. se nahaja v hlevu na Mesarski cesti št. 4 konj kostanjeve barve, ki ima nad desnim kopitom in na glavi malo liso. Konj je star pet let in ga je Lupil neki tujec na semnju za 405 K. Konja, ki se ne ve na kak način je zaostal, ima v oskrbi gostilničarka g. Jožefa Dolinškova.

— **Mrtvega** so našli danes jutraj v spalni sobi pomočniki dimnikarskega mojstra gospoda Ivana Vrhovca na Sv. Petra cesti šte. 50 svojega tovariša Ivana Selkota, roje nega leta 1851. v Kranju. Obdukcija pokaže, kaj je bil vzrok smrti. Selko je že dlia časa bolehal.

— **Pobegnul** je v soboto graver Nikolaj Janič, ki je imel svojo delavnico na Starem trgu št. 28, popustivši za seboj mnogo golgov.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z tužnega kolodvora v Ameriko 10 Slovencev, nazaj pa je prišlo 50 Slovencev in Hrvatov. — V Hrušico se je odpeljalo 20 Hrvatov. — Iz Jesenic je prišlo 26 Hrvatov.

— **Izgubljene reči.** Mag. pherm. g. O. R. je izgubil zavitek, v katerem je bila slika sv. Antona, križ, ključ, 2 uhane iz koral in ovratna koralna verižica. (Spomin iz Jeruzalema). — Marija Jotinova je izgubila rujavo usnjato denarnico z 8 K 90 v. vsebine. — G. Dragotin N. je izgubil sivkast površnik, vreden 20 K. — G. Ivan Letnar je izgubil na Marije Terezije cesti srebrno častniško verižico, vredno 12 K.

— **Najden** je bil dne 10 t. m. v Lateranovem drevoredu površnik.

— **Brzoparnik „La Touraine“** je 3 septembra iz Havra odplul in 10 septembra srečno v Newyork dospel. Vozil je 6 dni 21 ur. Zastop potovalna pisarna Ed. Šmarda v Ljubljani.

— **Hrvatske novice.** — Samomor. V Mitrovici se je ustrčil ravnatelj ondotne bolniške bogljave Lavoslav Cvitković. — Nezgoda v kamnolomu. V kamnolomu v Irigu (Slavonija) je delovodja zažgal naboj, ne da bi bil o tem obvestil delavce. Nastala je razstrelba in okoli leteče kamenje je ubilo pet delavcev, ki so bili vsi oženejeni in rodbinski očetje. — Umor zaradi ljubice. V Begtezu je našel občinski pandur Šepčić o polnoči pod oknom svoje ljubice kmečkega fanta Popadića. Rivala sta se zgrabila, pri tem pa je Popadić pandurju iztrgal sabljo ter ga zabodel v sree. — Ban gref Pejacevich in njegova soproga sta darovala za ustanovitve šole za služinčad 500 K. Razen tega zdrži banica neko učenko, ki obiskuje dekliški licej. — Punt na ladji. Na Reko je došel angleški parnik „Andromeda“, kojega prvi kapitan se je med vožnjo usmrtil. Na Reki so se mornarji spuntali proti začasnemu poveljniku ter ga z noži smrtno ranili. Nadalje so zaklali kuharja ter ranili dva mornarja, ki sta se zavzemala za kapitana. Prihitela je posredovat policija. Punt je nastal baje zaradi slabe hrane. — Sleparije hotelirjev Weiss in Pattermann v Sarajevu. Bivši lastnik hotela „Evrope“ v Sarajevu Weiss, ki je s drugim Pattermannom osleparil razne denarne zavode, med njimi tudi znani klerikalni denarni zavod v Ljubljani, za več stotisoč, je bil obsojen v 6letno ječo, dočim je dobil Pattermann le 7 mesecev ječe. — Samomor. Mizarški pomočnik Fr. Gobec iz Pristove na Štajerskem se je v Zagrebu ustrčil z revolverjem ter skoraj gotovo umrl.

— **Slovenci v Ameriki.** Slovencev umoril Slovence. V pragozd h. osem milj od Jolietu dela več slovenskih drvarjev. Dne 27. m. m. so dobili sodeček piva, ki je provzročil, da sta se Peter Pečovar iz Rožnega dela pri Semiču na Dolenjskem in Fran Strniša iz Žužemberka, ki sta se že dalje časa držila, spoprijela. Pri tem je Pečovar s kolo Strniša glavo razbil, da je kmalu izdihnil. Strniša ostavlja v Jolietu dva sina in hčer. Policija je razen morileca zaprla še tovariše Stefana Gravoka, Jurija Petka in Fr. Vidmarja, ker so na sumu, da so ubijalcu pomagali.

— **Najnovejša novice.** — Tretje zborovanje avstrijskih mestnih zastopov se odprlo danes v Toplicah na Češkem.

— Mednarodni shod dermatologov se vrši ravnokar v Berlinu. Predavalo se je o bacili sifilis in o zdravljenju te bolezni s serumom.

— Mednarodni časnikarski kongres na Dunaju. Včeraj je bil sprejem članov v mestni hiši. Pri tej priliki je imel ministrski predsednik dr. Körber daljši govor, v katerem je poudaril važnost časnikarstva ter obžaloval, da nima sam daru za časnikarja. V popoldanski seji sta bila sprejeta predloga, naj se za časnike zniža brzojavna pristojbina in poština.

— **Poneverjalec Jänner.** V Melbournu (Avstralija) je neki dami Biggs pobegnul soprog. Zvedela je, da je mož v Bégi, in da bi se ga polastila, jela je 175 mil v sedlu z malimi odmorji. V Bégi je zvedela, da se je mož z ladjo odpeljal v Syd-

ney. Tako je zopet zasedla dama konja ter jela še nadaljnjih 16 mil. V pristanišče pa je prispela prepozno ker je ladja s možem že odplula.

— **Roparski umor.** V Monakovem sta neki delavec Huber iz Gor. Avstrije in njegova žena Barbara, rojena pri Sv. Stefanu pri Šmarju, umorila in oropala neko uslužbenko ter jo zavlekla v gozd. Oba morilca sta zbežala na Prusko.

— **Knez Herbert Bismarek** umira ter je vsa rodbina zbrana okoli njega.

— Posledica prevelike ženske družbe. V neki hotel na Dunaju je prišel gledališki agent Walden z osmimi damami ter se z njimi pogajal zaradi nameščenja za neko gledališče v New Yorku. Policija je mislila, da ima nevarnega trgovca, ki spravlja deklice v razupite zavode, ga je aretovala, dokler se zadeva ni pojasnila.

— **Nenavadna poroka.** V Sobotici je bila te dni v neki poroki v dosmrtno ječo obsojenega roparja Dimoviča z njegovo ljubico, s katero ima 8 otrok. Tudi ljubica mora presedeti 6 let v ječi, ker je roparju pomagala pri njegovi obrti.

— **Obsojen z zdravnik.** Asistent na Ilovski kliniki dr. Rydygier, sin dvornega svetnika, je bil obsojen te dni v globo 500 kron in odkodnino 12000 K, ker je delal na nekem bolniku poskuse z Röntgenovimi žarki tako, da je bolnik zadobil stalno hibo za svoje zdravje.

— **Rdečelaske se iščejo.**

V Ameriki imajo že od nekaj rdečelase deklice posebno veljavo. Zadnji čas pa je toliko poizvedovanj po rdečelaskah, da se že policiji zdi sumljivo. Nedavno je prinesel neki newyorški list zaporedoma dva inserata. V prvem je iskal neki podjetnik 10 rdečelasih deklic za knjigovodstvo in prodajalno. Stvar se je zdeli policiji sumljiva. Podjetnik pa se je sam oglasil ter izjavil, da nima napačnega namena, temuč so ga mnogeletne skušnje izučile, da so rdečelaske najinteligentnejše in najposlušnejše. V drugem inseratu je iskal gledališčni impresarjo Brady za neke senzacijske nastope po ameriških mestih kar 150 rdečelasih (ne barvanih) deklic, priključive vnanjosti, ne nad 25 let starih. In v par dneh jih je tudi dobil toliko za dobro plačo.

— **Krojači in šivilje, varuj se zdravljenj.** Šivanje na roke, kakor je bilo v navadi v takozvanih dobrih starih časih, nikakor ni bilo lahek poklic. Neprestano sključeno sedenje je kmalu škodilo prsim in hrbtu; pa tudi oči so od mnogih majhnih vbodov brzo opešale. Šivilje po poklicu so bile skoro brez izjeme sama bleda, oslehla bitja, ki jim je od dela hiralo truplo. Naši predniki se niso pečali s statistiko, zato dandanes ne moremo več dognati, kakšno povprečno starost so dosegali ljudje, ki so se živili s šivanko. Gotovo bi se bilo pokazalo strahovito nizko število. Kako drugače pa je v današnjem modernem času, v času strojev, ko dela, ki so nekaj zahtevala trudopolnega časa, dovršujemo takorekoč trenutno. Treba se je le ozreti nazaj na preteklo stoletje, da vidimo, kaj nam je ustvarila moderna tehnika. Oglejmo si le prvi šivalni stroj, kakšen neokreten orjak je bil to, in kakšni lični, tiho tekoči stroji so tisti, ki jih je postavila na trg svetovna firma Singer Co. dela. družba za šiv. stroje, pa si moramo priznati, da je ta napredek velikanski. Treba pa je vedeti, da izdeluje Singer Co. 700 različnih vrst šivalnih strojev, ki vsi služijo olajšanju šivalnih del. Omenimo naj še, da so fabriki Singer Co. izdelani s skrbno natančnostjo v konstrukciji, in da so to le taki izdelki, ki omogočijo tovarnarju in obrtniku, da lahko delata boljše in cenejše, ki pri njih šivalna dela ne zahtevajo več onega telesnega napora kakor nekaj. Naj si torej vsakdo, ki se zanima za najboljše šivalne stroje na svetu, ogleda prodajalnico Singer Co, deln. družba za šiv. stroje v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 4.

— **Najstarejši prebivalec na svetu je želva,** ki jo po božje časte na nekem otoku Madagaskarja. Dokazano je, da so otočani to želvo molili že pred 150 leti ter je dandanes 200 let stara. Zelva je nenavadne velikosti ter tehtja 970 funtov. Ker rije najrajši po močvirju, prišla se je njene palec debele skorje na hrbtno zemljo, iz katere je zrasla palma, hi je že sedaj precej velika Hagenbeckov zet, ki je prvi našel pri otočanih ta čudež, je le z veliko težavo in z velikimi obljubami pregovoril otočane, da je smel poslati želvo na razstavo v St. Louis. Prepeljali so je v veliki, močni kletki; a želva je postala med potom nestrpna ter je z lahkoto polomila droge svoje kletke, toliko moč ima.

— **Ženska vztrajnost.** V Melbournu (Avstralija) je neki dami Biggs pobegnul soprog. Zvedela je, da je mož v Bégi, in da bi se ga polastila, jela je 175 mil v sedlu z malimi odmorji. V Bégi je zvedela, da se je mož z ladjo odpeljal v Syd-

ney. Tako je zopet zasedla dama konja ter jela še nadaljnjih 16 mil. V pristanišče pa je prispela prepozno ker je ladja s možem že odplula.

— **Milijonar umrl v ječi.** V Pessaru na Laškem je umrl v ječi večkratni milijonar Enrico Metz, ki bi bil v tem mesecu prestal štiriletno kazen, ker je nekega mladeniča brez povoda ustrelil. Metz je bil sploh strajno brutalen človek, ki se ga je vse balo. Opetovano je bil že popravljen zaradi težke telesne poškodbe, posilstva, zapeljivanja mladih deklic in drugih hudodelstev. Tudi svojega očeta ima najbrže na vesti, ki so ga našli nekega dne umorjenega v spalnici. Zapustil je edino hčerko, ki živi v Firenci ter podeduje sedaj prispeljene milijone.

— **„Blagoslovljena“ zemlja.** Znaní stajerski ljudski pisatelj Peter Rosegger piše v svojem „Heimgarten“ glede ponavljajočih se klerikalne nestrpnosti, ki odreka drugovercem ali samomorcem grob na katoliškem pokopališču. »Čudim dim se desokrat temu, da je ljudem, celo brezvercem, toliko do groba na katoliškem pokopališču. »Blagoslovljena“ zemlja! Kij se to pravi? Zemlja je božja povoda. Ali je mar čut za družabno življenje pri človeku, da še kot mrtvec hoče med svojo podivati? Meni bi celo kot kristjanu ne bilo nič na tem, ako lepo sam podivam v »neposvečen« zemlji. Ako se ljudje, ki se jim na pokopališčih odreče grob, dajo mirno na svojem prijaznem domačem vrtu pokopati, potem bodo pokopališča kmalu cenejša. Pokopališče ni verska, temuč socialna zadeva in tisti predsodek, da hoče, kdo biti pokopan ravno na splošnem pokopališču, se mora in se bo tudi enkrat prečel, ker so tudi drugod božja mirna pokopališča. Ako oblastim ni prav, potem pač morajo sedanji gnusni pokopališčni prepri same rešiti. Stori to lahko.

— **Pridelek češpelj v Srbiji.** Letos so kazale češplje v Srbiji zelo lepo ter so obetale bogat pridelek, a vsled zadnje velike suše so začele naglo odpadati in radi tega bode letina slaba.

— **Učena „Roza“.** Učeni konj »Hans«, ki je dosegel zadnji čas svetovno slavo, je dobil tekmovalko. To je kobilica »Roza«, ki hoče dokazati, da ima tudi pri kopitarjih »teneka« tiste duševne zmoglosti kot »moški«. Ta učena in emancipirana »Roza« pa še najbrže svojega moškega tekmeča prekosil. Tudi »Roza« udarja število s kopitom, seštevja in odštevja pravilno, le z drobci še ne zna računati. Zato pa zna nekaj, česar »Hans« ne zna. »Roza« odkimava z glavjo, ako hoče kaj zanikati in prikimava, ako hoče pritrditi. »Roza« najde človeka po predloženi ji fotografiji, udarja čas po predloženi ji uri, pozna petak in razne barve. Ljudje prokujejo učeno konjsko potomstvo, ako bi postala »Hans« in »Roza« sreden zakonski par.

— **Sueški prekop** je preplula prva ladja že leta 1865, ali prekop je bil uradno odprt šele l. 1869. Dohodki prekopa znašajo na leto več kot štiri milijone dolarjev. Od teh dobi angleška vlada delež pripadajoč njenim delnicam. Stroški tega imenitnega prekopa so stali 40 milijonov dolarjev.

— **Nova Fundlandija** je podobna Iraki v tem oziru, da na nji ne živijo reptilije ali golazni. Tam še niso ljudje nikdar videli kač, krasač, žab ali gašdaric.

— **Neotesan založnik.** Nedavno v Curihu umrl založnik in pisatelj Schabelitz je slovel po svoji usornosti. Ko je sprejel sloveče memoare grofa Arnima, je odgovoril grofu na odprti dopisnici, s katero mu je naznanil začasní sprejem rokopisa: »Pridržim si pravico, da Vašo hudičavo slovo slovnicno popravim.« Nekemu mlademu pesniku, ki je boječe poizvedoval za usodo vpslanih mu poezij je odgovoril istotako na dopisnici: »Nočem se blamirati s priobčenjem Vaših robatih kitic. Svoj rokopis pa tudi ne dobite nazaj, ker niste priložili zadostno pristojbino za poštino. Ako pa mi pošljete zadostno poštino in znesek za tole dopisnico, dobite lahko rokopis nazaj. Toda mislim, da vsa Vaša ropotja ni toliko vredna, da bi tregali denar za njo.« Neka njegova dopisnica nekemu romanopiscu se glasi: »Za bržjo voljo! Pridite ter si odnesite nesramni kup papirja, ki ste mi ga pustili, da ga pregledam.« Nekoga zgodovinarja je odpravil s sledečimi besedami na dopisnici: »Svoje življenje ste zapeljali na napačen tir. Ni vam treba študirati zgodovine, t-muč se rajši učite pisati.«

— **Žena na prodaj.** V nekem irskem časopisu, ki izhaja v Belfastu, je bilo nedavno čitati sledeči inserat nekega moža, ki bi se rad iznebil svoje »boljše polovice«: »Moja tedenska plača znaša 30 mark, od katerih zahteva moja žena 28 mark zase. Izhajati moram z

dvema markama ter moram s tem denarjem si tudi kupovati čaj in kruh za večerjo, ker najdem zvečer pri vrtnitvi z dela navadno hišo zaklenjeno, ker je žena na sprebodu. Oženjen sem štiri leta ter sem v tem času shujšal za 28 funtov. Moja žena je močna in lepa — to pa je tudi vse. Ne zna ne prati, ne gumba prišiti, ne nogavice plesti. Pravi mi, da bi bil moral si vzeti šiviljo za ženo. Ko zapustim jutraj hišo sem srečen, da sem ušel jeziku svoje žene ter smem dihati čisti zrak. Ko pridem domov ter najdem slučajno enkrat svojo ženo doma, — moram po cele ure poslušati njeno čevkanje o sporu s sosedi. Soseda pa mi zopet pravi, da je moja žena najstrašnejša in najjezičnejša oseba, ki jo je sploh srečal na svetu. Kakor da bi tega ne vedel sam?! Ali hoče kdo kupiti mojo ženo? Podpis, ki me žene reši, je vse, kar zahtevam. Morda bo zanimalo bodočega druga moje žene, da sem to leno, zapravljivo človeško bitje spoznal pred 4 in pol leti na nekem plesu v zgodovinskem mestu Ulstru.

— **Pleša.** Pleša nastane vsled parazitov. Kot vzrok pleše se pa tudi navaja motenje živcev, ki se udeležujejo pri hranitvi las. V največjem času se je tudi trdilo, da je pleša v tesni zvezi z boleznimi na zobeh. V tem slučaju se baje dražijo glavni živci, kar provzroča potem golo površje. Vse druge vzroke pa je baje dobil dr. Whitefield v Londonu. Opazoval je namreč slušaje, ko se je popolnoma izboljšalo izpadanje las, ako se je rabilo mesto do sedanjih, neprimernih očal dobra izbrana očala. Izpadanje las pri malih otrokih je posledica prevelikega napora malih očesc; dobro bi bilo, nadalje angleški zdravnik, ako bi se dalo v vsakem takim slučaju preiskati oči, ker s tem, da se bi ozdravilo očesno bolezen, se bi obvarovalo tudi svojo glavo pre-zgodnje pleše.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 15. septembra. Mednarodni shod časnikarjev je bil danes zaključen.

Dunaj 15. septembra. Usoda italijanskih vseučiliških tečajev v Inomostu je za sedaj odločena; vlada je danes odredila, da se nameste v predkraju Wilden poleg Inomosta.

Dunaj 15. septembra. Nasprotja med princezinjo Lujizo in njenim možem, princem Filipom Koburškim, so tolika, da se smatra tu vsako porazumljenje kot nemogoče.

Berolin 15. septembra. V prihodnjem zasedanju drž. zbora bo vlada zahtevala, da se zviša prezenčno stanje nemške armade za 10.000 mož.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 15. septembra. General Kuropatkin je poslal carju obširno poročilo o bitki pri Liaojangu. Iz tega poročila je razvidno, kako silno pretirana in neresnična so bila prva japonska poročila o tej bitki in da imata »Times« in »New-York Herald« prav, ko sodita, da je japonski uspeh v tej bitki ničev.

London 15. septembra. Vsi listi potrjujejo, da so Japonci ustavili svoje prodiranje proti severu in da za sedaj ostanejo v Liaojangu. Maršal Oyama je zahteval novega vojaštva in vojni mister mu je obljubil 100.000 mož. Japonci so v Liaojangu dobili baje velike množine živil in oblačil, municije, orožja in vozov, kar so Rusi pustili, ko so se umaknili na sever.

London 15. septembra. Maršal Oyama je sporočil v Tokio, da so Rusi pustili znatne oddelke na jugu reke Hun in da delajo na obeh straneh reke Liao pri Tielingu močne utrdbe.

Odprto pismo*)

Dotičnega, kateri je pisal minuli mesec »anonimno« pismo gospodu Peter Majdiču v Celje glede moje osebe in trgovine pozivljam, naj se podpiše ako ima sploh kaj časti.

Logatec, 14. septembra 1904.

Makso Japel
trgovec.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Sredstvo, ki prebavne organe spravlja v red in jim tudi po daljši rabi ne škoduje, ampak jih še krepči, je **čelodna tinktura lekarnarja Pi-ccolija v Ljubljani na Dunajski 7 cesti**. Zunanja naročila po povzetju. 14

Apatovačka rudninska veda. Poslednji čas so se zopet pomnožili odjemalci te vode ne le doma na Hrvaškem, ampak tudi na Raskem, v Belgiji in v Egiptu pa tudi po balkanskih deželah, kjer uživa veliko priljubljenost. Apatovačka rudnica je že 60 let predmet znanstvenim preiskavam je alkalisko-muriatiška slatina vsekar izvrstne sestave, ki docela odgovarja vsem zahtevam namizne in zdravilne vode v polnem smislu in jo je kot zdravilno vodo tudi proglasila slavna hrvaška vlada. Apatovačka kislica se je pa tudi razširila po Avstrijskem in Ogrskem zaradi ugodnih uspehov, ki so jih dosegli z njo.

Oblastveno konces.
vzgajališče
javna realka, pripravljajni razred, državno-veljavna izpričevala

Artur Spender
DUNAJ, XV., Neubaugürtel 36.
Ustanovljeno 1849. 219-35

Zahtevajte
ilustrovani cenovnik
podjetja za žarnice
„Ideal“ 13
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetloba brez instalacije in nevarosti. Poraba 1/1, kr na 1 uro.

Proti plešavosti tvoritvi luskin, izpadanju osivljenju in vsem drugim boleznim las in brade je zanjčeno najboljši in najgotovješe sredstvo Fr. Kollmann (Vilimov pri Litovelu na Moravskem), ki rast pospešuje, zgosti lase in brado, jih ojači in dela voljne, jim daje lep blek in naravno barvo in zatore je ohranjuje je že obstoječih las, ampak tudi z velikim uspehom pospešuje novo rast. **Lončki stanejo po K 3,-, 5,- in 10,-.** Dobiva se ta preparat pri iznajditelju, pri mnogih brivcih in v trgovinah z materialnim blagom. Pri nakupu glejte na firmo, varujte se malovrednih posnetkov. Natančni pouk, navodilo in potrebne svete in prospekte pošilja iznajditelj na zahtevanje vsakomur zastojni in poštne prosto. 2073-9

Jako praktično na potovanju.
nepogrešljivo po kratki uporabi.
Preskušeno po zdravstvenih oblastvih.
Sprječevalo Dunaj, 3. julija 1887.
Kalodont
neobhodno potrebna
zobna Crème.
Za ohranjenje čistih zob ne zadošča edino voda za zobe. Odstranjenje vsakovrstnih, na dlesnih se neprenehoma tvarjajočih, škodljivih tvarin more se izvršiti le po mehaničnem čiščenju v spojenju z osvežujočo in antiseptično vplivajočo zobno crêmo. Kot tako se je „Kalodont“ izkazal v vseh omikanih državah po svoji 40-5 najplivnejši uporabi. II.

Darila.
Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. J. Sotlar v Bocu 2 K 80 v, nabral v veselju družbi in gostilni pri Jonketu v Bocu. — Gosp. Jože Vesel iz Kamnika 4 K v imenu 821 kg Kendovih gostov. — Gosp. dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Kamniku 50 K kot globo gosp. A. Vi. v sled poravnave z gosp. J. Ma. — Gosp. Avg. Marok v Pletjerju pri St. Jerneju 5 K. — Gospica Mimica Zagorjan 2 K za dobljeno stavo. Živeli!

Zahvala.
Sorodniki rajnega gosp. Ivana Gnezd, konsistorialnega svetnika itd., so izročili Ljubljanskemu prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu darilo 100 K. V imenu drušva se za veliki in neopredeljeni dar, kakor tudi za naklonjenost in dobrohotnost, najtopleje zahvaljuje. 2673
V Ljubljani, 14. septembra 1904.
Fran Barle **Ludovik Striecl**
blagajnik. načelnik.

Umrli so v Ljubljani:
Dne 13. septembra: Oton Grum, pomožnega uradnika sin, 6 dni. Hrenove ulice 19. Vitium cordis. — Terezija Marinič, kotlarjeva žena 53 let, Hranilnična cesta 4. Carcinoma uteri.
Dne 14. septembra: Ana Rozman, delavk 68 let. Karoliška zemlja 25. črvesna tuberk.
V deželni bolnici:
Dne 8. septembra: Fran Kopetzky, železniški nadzornik, 54 let, Vulnera lacer. — Alojzij Petrič, kajzarjev sin, 14 let, Cernhoris Nepatis. — Ivan Sušteršič, mestni ubožec, 56 let, ostarelost.
Dne 9. septembra: Luka Čemažer, kajzar, 37 let, Vulnera lacer. — Aleksander Grafnetter, pisar, 60 let, Pleurititis.
Dne 11. septembra: Luka Tomič, davčni sluga 52 let, Carcinoma vesoplegia. — Ivana Derencin, kajzarjeva hči, 13 let. Combustio Paralysis cordis. — Marjana Globočnik, kajzarjeva hči 14 dni. Erysipelas acuta.
Dne 12. septembra: Ivana Polajnar, gostačeva žena 52 let, Apoplexia cerebri.

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dun. borze 14. septembra 1904.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4% majeva renta	99-25	99-45
4-2/3% srebrna renta	100-10	100-30
4% avstr. krona renta	99-30	99-50
4% z. z.	119-20	119-40
4% ogrska krona	97-10	97-30
4% z. z.	118-95	119-15
4% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-—
4-1/2% posojilo mesta Splet	100-25	101-25
4-1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	100-—	100-—
4% češka dež. banka k. o.	100-70	101-70
4-1/2% pešt. kom. k. o. z.	99-60	100-—
4-1/2% zst. pisma gal. d. hip. b.	99-60	99-90
4-1/2% zst. pisma Innerst. hr.	101-50	102-50
10% pr.	107-—	108-—
4-1/2% zst. pisma Innerst. hr.	100-50	101-50
4-1/2% ogrske cen.	100-65	101-65
4-1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100-20	101-20
4-1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100-—	101-—
4-1/2% obl. češke ind. banke	100-75	101-75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98-50	—
4% prior. dol. žel.	99-10	100-10
3% juž. žel. kup. 1/1, 1/2	307-50	309-50
4-1/2% avst. pos. za žel. p. o.	101-10	102-10

Srečke.

Srečke od 1. 1854	183-75	185-75
„ „ 1860	260-—	264-—
„ „ 1864	161-50	163-50
„ tizask.	310-—	320-—
„ zem. kred. I. emisije	297-—	307-—
„ „ II.	269-—	275-—
„ ogr. hip. banke	93-—	97-50
„ srbske a. fra. 100-—	131-50	132-50
„ turške	21-—	22-—

Basiliška srečke.

Kreditne	461-—	472-—
Inomoške	78-—	83-—
Krakovske	83-—	87-—
Ljubljanske	69-—	69-50
Avst. rud. križa	53-75	55-75
Ogr.	29-—	30-—
Rudolfove	68-—	71-—
Salcburške	75-—	80-—
Dunajske kom.	515-—	524-50

Dejnice.

Južne železnice	88-—	89-—
Državne železnice	643-—	644-—
Avstr.-ogrsk. bančne dejnice	1611-—	1621-—
Avstr. kreditne banke	652-—	653-—
Ogrske	760-—	761-—
Zivnostenske	249-—	250-—
Premogokop v Mostu (Brück)	652-—	662-—
Alpinske motan	456-25	457-25
Praške žel. ind. dr.	2425-—	2434-—
Rima-Muranyi	511-—	512-—
Trbovljske prem. družbe	330-—	338-—
Avstr. orožne tov. družbe	482-—	484-—
Češke sladkorne družbe	171-—	175-—

Valute.

C. kr. cekin	11-35	11-39
20 franki	19-03	19-05
20 marke	23-47	23-55
Sovereigns	23-94	24-—
Marke	117-32	117-52
Laški bankovci	95-—	95-20
Rubliji	2-53	2-54
Dolarji	4-84	5-—

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306 2. Srednji zračni tlak 736 0 mm

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
14.	9. zv.	732-2	16-6	sl. svzh.	dež
15.	7. zj.	731-1	15-2	sr. sever	oblačno
„	2 pop.	731-4	12-8	sr. zahod	dež

Srednja večerajšnja temperatura: 17-7°, normale: 15-0°. — Padavina v mm 75-8.

Zahvala.
Rodblina Vilar-jeva se najsrčneje zahvaljuje prečastiti duhovščini in vsem p. n. sorodnikom, prijateljem in znan- cem za mnogobrojno spremstvo na zadnji poti predragega nam očeta in za vse, kakorkoli nam izkazano sožalje.
Dob, 14. septembra 1904. 2667

Zahvala.
Za sožalje, izraženo nam povodom smrti ljubljene sestre, oziroma tete in svakinje, gospodične 2670
Fani Jugoviz
se iskreno zahvaljuje
žalujoči ostali.

LJUBLJANSKI ZVON
MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXIX. (1904).
Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 3 K 30 h.
Za vse neavstrijske dežele 12 K 30 h na leto.
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

„Slovenski Narod“
se prodaja v posameznih izvodih po 10 h v sledečih trafikah:
Ljubljana:
I. Bizjak, Vodmat, Bohoričeve ulice št. 10.
L. Blaznik, Stari trg št. 12.
M. Blaž, Dunajska cesta št. 14.
H. Dolenc, južni kolodvor.
M. Elsner, Kopitarjeve ulice 1.
H. Fuchs, Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
I. Kos, Kolodvorske ulice št. 26.
Iv. Kristan, Resljeva cesta 24.
A. Kustrin, Breg št. 6.
J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
A. Mrzlikar, Sodnijske ulice št. 4.
I. Pichlar, Kongresni trg št. 3.
M. Sever, Gosposke ulice št. 12.
J. Sušnik, Rimska cesta št. 18.
A. Svatek, Mestni trg št. 25.
F. Šešark, Šelenburgove ulice št. 1.
R. Tenente, Gradaške ulice št. 10.
A. Velkovich, Sv. Jakoba trg 8.
Šiška:
M. Favai, Spodnja Šiška pri kolodvoru.
M. Lavrenčič, trgovec v Šiški.
Kamnik:
Marija Ažman, trafika.
Škofja Loka:
Matej Zigon, trgovina in trafika na Glavnem trgu št. 34.
Kranj:
Karl Florian, knjigotržec.
Radovljica:
Oton Homan, trgovec.
Lesce (v bufetu na kolodvoru):
Ivan Legat, gostilničar in posestnik.
Bled:
Ivan Pretnar, trgovec.
Fischer, časopisni paviljon.
Javornik:
Štefan Podpac.
Bohinjska Bistrica:
Mijo Grobotek, trgovec.
Ribnica:
Ivan Lovšin, trgovec.
Novo mesto:
Josip Kos, knjigovez.
Krško:
Henrik Stanzer, trgovec.
Vrhnika:
Gostilna Mantua (Fran Dolenc).
Logatec:
Makso Japel, trgovec.
Cerknica:
Kravanja Anton, trafikant in trgovec;
Pogačnik Alojzij, trgovec;
Popovič Janko, trgovec;
Karolina Werli, trafikantinja.
Begunje pri Cirknici:
Ivan Stergulec, hišna št. 31.
St. Peter na Krasu:
A. Novak, na kolodvoru juž. želez.
Ilirska Bistrica:
Roza Tomšič, trgovka.
Senožeče:
Ant. Zelen, gostilničar in trafikant.
Celje:
Marija Miklauc, trafika v „Narodnem domu“.
Zidani most:
Mary Peterman, trafika na kolodvoru.
Celovec.
Josip Sowa, časopisni biró.
Gorica:
Josip Schwarz, trafika, Šolska ulica št. 2 (via scuole 2).
Marija Rauniak, trafika na kolodvoru.
Trst:
M. Bevk, Piazza Barriera vecchia (vogal ulice Bosco št. 1).
Mihael Lavrenčič, Piazza Caserma št. 1.
M. Majcen, ulica Miramare št. 1.
St. Stanič, ulica Via Molin piccolo št. 8.
Pulj:
Marija Schütz, trafika na postaji državnega kolodvora.
Reka:
A. Potošnjak, Via del Molo.
Časopisni biró „Globus“, via Adamich št. 2.

Venci
trakovi
J. S. Benedikt, Ljubljana.

Optični zavod
FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg 26
priporoča veliko zalogo vsakovrstnih očal, naočnikov, daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.
Popravlja in posn. naročitve, se izvrše točno cenó in takoj

Josip Reich
„parna“
barvarija in kemična spiralnica ter likanje suknja
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Pestrobarna točna.
Cene nizke.

Pariski moderci!
Spređaj ravna oblika, ne tišči na želodec, priporoča v največji izbi
Alojzije Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.
Električni obrat.
Brata Eberl leta 1842.
Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvna pleskarja.
Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolinoje itd.
Posebno priporočava slav. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Bapidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano realno in fino po najnižjih cenah.

HUGO IHL
v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.
Velika zaloga
suknenih ostankov.

2 dijaka
iz boljše hiše se sprejmeta na dobro in zdravo stanovanje pri dobri rodbini v bližini realke.
Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.
2658-2
Dijaki
se sprejmejo pri boljši družini na stanovanje in hrano pod zmernimi pogoji.
Ljubljana, Glavni trg št. 25
I. nadstropje. 2655-2

Kupi se dobro ohranjen
glasovir
Več se izve v gostilni J. Maček, Krojaške ulice. 2676-1
Naprodaj
je hiša št. 67 na Glincah pod jako ugodnimi pogoji. 2674
Natančneje se poizve v pisarni c. kr. notarja Hudovernika v Ljubljani.

Vpokojen učitelj
išče primerne službe v kakli pisarni.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
2592-3
Trgovski pomočnik
špecerist in železninar, dober in hiter prodajalec, se sprejme s 1. oktobrom v službo. 2642-2
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Iščem
krepkega dečka
za svojo trgovino z železnino in kolo-nialnim blagom. 2634-2
Fran Guštin, Metlika.
Komi
za papirno stroko, zmožen obeh de-želnih jezikov, se išče za takojšnji nastop. 2591-5
Več pove uprav. „Slov. Naroda“.

Absolviran jurist
ki se hoče posvetiti notarijatu, sprejme se s 1. oktobrom t. l. v notarsko pi-sarno v Ljubljani.
Ponudbe sprejema upravništvo „Slov. Naroda“.
2662-2
Lovski pes
črno-bel, na ime „Hektor“ slušajoč, se je dne 14. t. m. zatekel. Najditelj se prosi, da odda psa proti nagradi v Bambergovi tiskarni v Ljubljani. 2671-1

GLAVNIK
za barvanje
las
pobarva z navad-nim česanjem lase pristno svetlo (plavo), rjavo ali črno! Popolnoma neškodljivo! Se rabi na leta! Na tisoče jih je rabi! En kos 5 kron. Razpošilja 2668
J. Schüller,
Dunaj II/2 Kurzbanergasse 4.

Brozskrbno
rodovinsko srečo jamo prevažna knjiga o pre-obitem blagoslovu z otroki. Z več kot tisoč navalnici-cami pošilja diakretno na 90 h v avstr. snamkah. gospa A. Kaupa, Berlin, SW. 380, Lindenstr. 60.

Dijaki

se sprejmejo na hrano in stanovanje.
Gradišče št. 10, I. nadst. 2619-3

Spreten gostilničar

za dobro idoč manjši hotel se išče.
Zakup se lahko izvrši takoj s pre-
vzetjem inventara.

Vprašanja na upravništvo „Slov.
Naroda“.

2 dijaka

iz dobre roobine se sprejmeta v dobro
oskrbo in skrbno nadzorstvo. Na raz-
polago je lepo, zračno stanovanje s
kopeljo in eventualno inštruktor in po-
učevanje s francosko, laško in angleško
konverzacijo. — Ponudbe uprav. „Slov.
Naroda“ pod A. Z.

Šivilja

Lina Blaj

(naslednica Avg. Slapničar)
se v ljudno priporoča 2652-2
vsem cenjenim gospem za
žensko krojaško delo.
Mestni trg št. 19, II. nadst.

Ecole des Modes.

Novi tečaj v prirobojevanju

se prične 15. t. m.
Od c. kr. drž. vlade koncesijonirano učilišče
Knaflorje ulice št. 5. 3

Gospodična

iz dobre družine, z lepimi priključivi manerami,
odločna, na strogi red navajena, pravilne slo-
venščine in nemščine zmožna, išče se kot dru-
žica k dvema dečkoma izven Ljubljane. Zmožna
mora biti, pomagati dečkoma pri ponavljanju
ljudskošolskih predmetov. Učiteljski ali vrtna-
riški izpit nepotreben; zadostuje omenjeni na-
logi primerna šolska in dobra domača vzgoja.
Ponudbe z zahtevami in prepisom zadnjega šol.
event. drugih službenih spričeval pod „Dru-
žica“ na uprav. „Slov. Nar.“ 2611-3

Več let obstoječa prodajalna na deželi

(z mešanim blagom)
se prodaja oziroma da takoj v najem pod
najugodnejšimi pogoji. Lokal leži poleg
glavne ceste blizu železnične postaje
na najlepšem prostoru v večjem farnem
okraju na Dolenjskem. 2539-4
Gotovine treba takoj najmanj 2000 K,
za ostanek se eventualno počaka proti
dobremu poroštvo. Vse drugo po do-
govoru. — Naslov pove upravništvo
„Slov. Naroda“.

Zgodovinska povest iz francoskih časov na Kranjskem

„Pod novim orlom!“

(ponatisiz „Slov. Naroda“)
je izšla!

Ta povest je, izhajaje v „Slov.
Narodu“, vzbudila mnogo pozornosti in
živo zanimanje po vsej deželi ter smo
jo morali na mnogostransko izrecno
zahtevo izdati v posebni knjigi.

Dobi se edino-le pri
L. Schwentnerju v Ljubljani.
Iztis po K 1-60, po pošti K 1-80.

Grenčica
„Florian“
in likér 5-210
„Florian“
najboljša kapljica za želodec.

Angeljnovi milo

Marzeljsko (belo) milo.

s smamko

972-99

S

sta najbolj koristni štedilni mili
za hišno rabo!

Dobivate ju po špacerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila

Pavel Seemann

Ljubljana.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje na doživetje
in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravo do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29.217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78.324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovenske narodne uprave.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder postuje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občnkoristne
namene.

Razglas.

Dne 19. t. m., t. j. v ponedeljek
bosta prodajala
Matija Hočevnar in Josip Klun
potom javne dražbe
v Zagorici pri Mokronogu
4 konje,
45 kosov goveje živine, med temi 8 volov, 7 krav,
14 juncev in telic, 1 bika, 15 juncev in telic pod 2 leti starih.
15 prašičev.
Več vozov ter drugega kmetijskega orodja.
Od 3—4000 centov dobrega sena ter otave.
Oves, ječmen ter pšenico, omlateno in tudi v snopju.
Razno hišno opravo, kakor omare, postelje, mize z
vsemi pritliklinami.
Dražba se prične ob 9. uri zjutraj ter se
bo nadaljevala prihodnje dni.

1 ali 2 mlajši deklici

iz boljše hiše se sprejmeta na stano-
vanje in hrano. Na razpolago je tudi
glasovir. 2616-3
Naslov pri uprav. „Slov. Naroda“.

Vsled trgovinskih razmer se prodaja ali
da v najem pod ugodnimi pogoji

nova hiša

s prostornimi kletmi za trgovino z vinom
in žganjem na veliko; v hiši je prostorna
klet za 15 vagonov vina; prometa na
leto do 4000 hektolitrov. 2.979
Natančneje se izve pri posestniku
Josipu Rossiju, v Zagorju ob S.

600 centov

najboljšega 2661-2

kravjega sena

se prodaja.

Ponudbe sprejema iz prijaznosti pisarna
dra. Krauta v Kamniku.

Usak drugi dan sveže

klobasice

(Frankfurter) 2623-4

safalade, fin narezek
kakor tudi vse vrste delikatese priporoča
trgovina s špacerijo, delikate-
sami in vinarna

Franya Kham, Ljubljana
Miklošičeva cesta.

Škrilj-Eternit

(zakonito zajamčeno oznamenilo za ASBESTNI CEMENTNI ŠKRILJ.)
Najboljša streha sedanjosti. Eternit tovarne LUDWIG HATSCHEK Najdalekosežneje poroštvo.
Varna pred ognjem in viharji, 'klu- buje vsem vremenskim vplivom, ne Vöcklabruck Dunaj Budimpešta Nyerges-Uyfalu
potrebuje poprav, je lahka, lična in ceno. Gor. Avstrijsko. IX./I., Berggasse 11. Andrássystr. 33. Ogrsko
Glavno-zastopstvo za južne pokrajine: Delniška družba portlant cementa Dovje, v Trstu, via Geppa 2.

Standart Varnisch Works New-York

pri BRATIH EBERL Ljubljana, Miklošičeva cesta 6
tovarna za oljate barve, lake in firneže.
Senzacionalni uspehi!

Od tisočev zdravnikov tu-in
inozemstva priporočena
najboljša hrana za
zdrave in na železcu bolne
Otroke
Dobi se v lekarnah in drogerijah.

Rufeke

Otroška moka

Jzredno se obnesla pri bijujanju, čreves-
nem kataru, driski, močenju, postelje itd.
Otroci
uspevajo izvrstno ob njej in ne trpé na
neprevajljivosti
tovarna dijet. hrane.
BERGEDORF R.Kufeke DUNAJ
HAMBURG

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Šolsko leto 1904/5. se prične z vpisovanjem dne 15., 16. in 17. septembra. To slovensko glasbeno vzgojevališče podaje učencem umetniško glasbeno izobrazbo v raznih instrumentih, posebno v klavirju in violini od prvega začetka do popolne konservatorijske in koncertne višine, v violi, violončelu, kontrabasu in flavti do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru, dalje v solopetju od začetka do operne in koncertne višine in v vseh znanstveno teoretičnih vedah, ki so za celotno in popolno muzikalno izobrazbo neizogibno potrebne, posebno v glasbeni teoriji, harmoniji, kontrapunktu in glasbeni zgodovini, popolno izobrazbo za razumevanje skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, pevovodstvo itd. Instrumentalnim učencem se nudi še posebej prilika, vaditi in izobraževati se v orkestralnih ansamblé-vajah, katere se vrše redno vsak teden. Glasbeno estetične izobrazbe v zborovem petju se učenci uče pri skupnih vajah zborov in pri event. sodelovanju pri koncertih. Na zavodu poučuje sedem učiteljev. Zavod stoji pod umetniškim vodstvom koncertnega vodje prof. Matjaža Hubada in pod administrativnim vodstvom šolskega vodje Frana Gerbica. Šolnina znaša od 1 krome na pol leta do 4 in 6 kron na mesec. Natančneje se izve iz plakatnih objav in pri društvu v Vegovih ulicah št. 5.

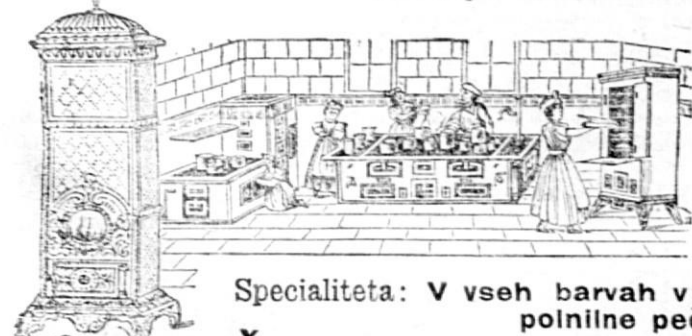
Odbor „Glasbene Matice.“

2641 2

Ustanovljeno l. 1862.

Telefon šte. 584

RUDOLF GERBUTH
c in kr. dvorni strojnik
DUNAJ, VII., Kaiserstrasse 71, vogal Burggasse.
Največja in najboljša zaloga

peči

navadnih in tudi najelegantnejše opremljenih.

Specialiteta: V vseh barvah v ognju emalirane peči. Regulacijske polnilne peči od K 15— naprej.

Štedilniki, ognjišča in strojna ognjišča vseh velikosti.
Plinove peči, peči z železnimi pečnicami, peči za peko, sušilni aparati itd. 2459—4 Specialni katalogi zastoj in poštne prosto.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. uri 10 m popoldne osonni vlak v Podnart-Kropo le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Brezene, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osonni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 2. uri 10 m popoldne osonni vlak v Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, Lipsko, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Prago (Praga-Linc Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Brezene, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak v Dunaj, Ljubno, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 30 m zvečer v Lenc-Bleda le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 8. uri 44 m zvečer osonni vlak v Dunaj, Lipskega, Prage, Franzensfeste, Karlovih varov, Heba, Plzna, Budejovice, Linc, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal v Inomost v Solnograd. — Ob 10. uri 40 m ponoči osonni vlak s Trbiža od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Ob 9. uri 22 m ponoči osonni vlak v Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Po visoki kralj. dežel. n. vladni proglašena za zdravilno rudninsko vodo

Apatovačka kiselica

naravna alkališko-muriatiško-litijska slatina, bogata ogljikove kisline

izvrstna kristalno čista namizna voda.

Glasovite zdravniške avtoritete pripisujejo tej slatini najboljši uspeh pri vseh boleznih prebavnih organov in požiralnika, trganju in revmi, pri želodčnem, pljučnem, vratnem in vseh drugih katarjih, pri zlati žili, pri obistnih in boleznih v mehurju, pri kamenu, pri sladkorni bolezni, zrnatih in oteklih jetlih, gorečici in mnogih drugih boleznih. Preizkušeno izvrstno in nenadkrljivo sredstvo pri spolnih in mnogih drugih ženskih boleznih. Analizirala sta jo prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorni svetnik in kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Odlikovana na mnogih strokovnih razstavah s 15 zlatimi svetinjami.

„Upraviteljstvo vrelca Apatovačke kiselice“

Zagreb, Ilica št. 17. 487—60

Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavracijah in gostlinah.

Zastopnik za Kranjsko: C. MENARDI v Ljubljani.

Mlad gospod

išče sobo s hrano in postrežbo.

Ponudbe pod šifro: „I. J. 55“, poste restante, Ljubljana. 2690—3

Jernej Bahovec

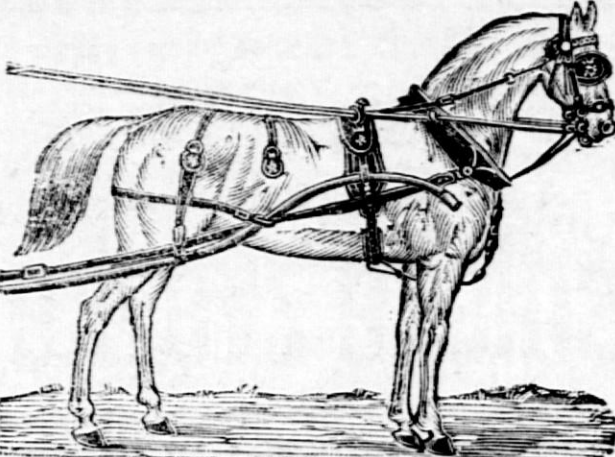
trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja

v Ljubljani Sv. Petra cesta šte. 2

Filijalka: Resljeva cesta šte. 7

priporoča:

Najboljše urejeno zalogo različenega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, solskih zvezkov, bilježnic, črnih itd. Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole. Nastenske table za črnilno računanje. Solake knjige za ljudske šole. Molitvenike v raznih vezeh. Tiskovine za gospode odvetnike in c. kr. notarje. Klpe slovenskih literatov. Razno galanter. blago itd. Nizke cene, točna in solidna postrežba.

JOSIP STUPICA

jeremenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katere imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potrebščine.

— Cene nizke. —

Najboljši kosmetički predmeti so:

Aida mielo po 60 h cream po 1 K za olepšanje polti in telesa.

Aida ustna voda zobni prašek po 1 K, za gojitev zob in ust.

Aida lasna voda lasna pomada po 1 K, za ohranitev in rast las.

Ti izdelki „Aida“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschlager, kemik v Ljubljani.

Nadomestke za „Aido“ zavračajte.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo 39

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljšo, prosto bencina, smole, petroleja ter kislin brez konkurence, brez vsacega duha po najnižjih cenah:

1 kg. 50 h, več 70 h, pri nakupu večje množine se ceneje.

Novo! Patentirano Novo!

nepremočljivo mazilo

za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

2651—3

Oklic

A 170/4

13

s katerim se išče dedič, čigar bivališče je neznano.

C. kr. okrajno sodišče v Kamniku naznanja, da je umrl dne 25. februarja 1904 v deželni bolnici v Sarajevu I. Gavtroža, zapustivši naredbo poslednje volje, v kateri je postavil za dediče svoje sorodnike.

Ker je sodišču bivališče edinega zapustnikovega brata Franceta Gavtroža, ki je bil dlje časa čevlarski pomočnik v Stobu pri Domžalah, neznano, pozivlja se taisti, da se v enem letu od spodaj imenovanega dne pri tem sodišču javi in zglaš za dediča, ker bi se sicer zapuščina obravnavala le z glasivšimi se dediči in z njegovim postavljenim oskrbnikom g. dr. Alojzij Krantom, odvetnikom v Kamniku.

C. kr. okrajno sodišče v Kamniku

oddelek I., dne 26. avgusta 1904.

Regally.

Vsekdar najnovejše prave

GRAMOFONE

in plošče v veliki izbiri se dobijo le pri zastopniku Nemške deln. družbe za gramofone

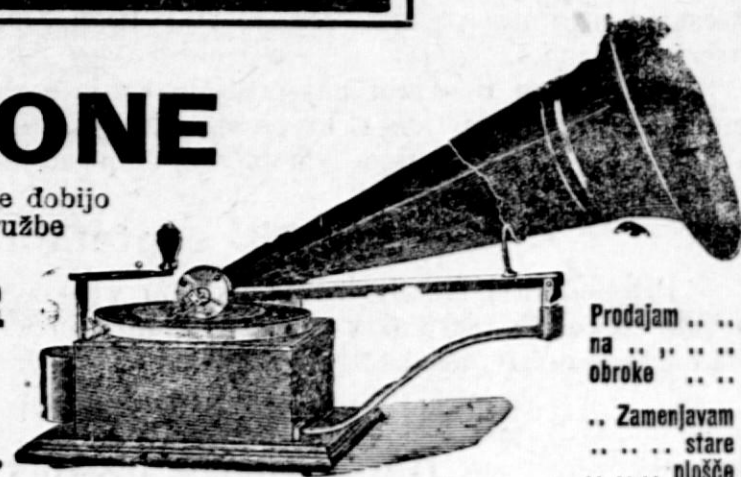
RUDOLFU WEBER

urarju

Ljubljana

Dunajska cesta št. 20

(Hribarjeva palača nasproti kavarno „Evropa“).

Prodajam ... na ... obroke ... Zamenjavam ... stare ... plošče

1716—25

Razglas.

2669—1

Odda se zakupnim potom

zalaganje kruha

od 1. januarja 1905 naprej proti pogodbi in sicer:

- 1) za prisiljence v zavodu v Ljubljani črnega kruha na leto . okrog 67.000 kg in belega kruha ali žemelj " 4.000 "
- 2) za oddelek prisiljencev v Jesenicah črnega kruha na leto " 14.500 " in belega kruha ali žemelj " 800 "

Vrhu tega se odda za l. 1905. zakupnim potom zalaganje za hrano prisiljencev potrebnega blaga in sicer:

	približno	8300 kg	1700 kg
govejega mesa	250 "		
telečjega "	7000 "		900 "
moke za praženko	8400 "		1600 "
pšenične moke II. vrste	50 "		
koruzne moke za polento	6600 "		1400 "
krompirja	20000 "		14000 "
sol	4000 "		1000 "
fižola	9000 "		3000 "
riža	1900 "		600 "
grisa (pšeničnega)	700 "		200 "
ješprenja	2000 "		500 "
pristne prašičje masti	6800 "		1200 "
suih čespej	300 "		1000 "
prosene kaše			1400 "

To blago je dostavljati v skladišče v prisilni delavnici, oziroma v ono prisiljenškega oddelka v Jesenicah.

Ponudbeni pogoji in vzorci blaga, ki se mora zalagati, so ponudnikom na razpolago v pisarni podpisane vodstva, ter je ponudnikom pristaviti izrecno izjavo, da se ponudbenik podvrže tem pogojem.

Postavno kolekovane in v dveh zavetkih — od katerih zunanji mora imeti naslov podpisane vodstva, notranji pa ime ponudnika in pripombo „ponudba za zalaganje jestvin“ — zapečatene pismene ponudbe je vložiti

do dne 1. oktobra 1904

v pisarni podpisane vodstva.

Vodstvo deželne prisilne delavnice kranjske v Ljubljani

dne 10. septembra 1904.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v aložbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

- Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.
A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
Turgenev: Otci in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Tfebiszy: Blodne duše. Roman, broširan à 70 kr.
Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.
Stat. nominis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširano à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à 40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à 20 kr.
A. Trstenjak: Slovenske gledališče, broširan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičev kritikom, broš. à 30 kr.
Avstrijski patrijot: „Fartelwesen der Slaven“, broširan à 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Proj. 50 kr., sedaj samo 30 kr.

prejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

ZNAMKA
Z OPICO

Monkey

Brand

KAMEN ZA
ČIŠČENJE

Za snaženje in likanje vseh kovin.
Za ribanje v hiši in delavnici.

Upotreblja naj se po navodilu
za uporabo.

Splošno zastopništvo za Avstrijo: HENRIK STOEGLER, DUNAJ, I. Freyung 5.

Razpis.

Pri Mestni hranilnici ljubljanski je oddati, in sicer za sedaj le pro vizorično, novo ustanovljeno službo

drugega uradnega sluge

z letno plačo 800 kron, službeno obleko in prostim stanovanjem.
Istotam se sprejme

hišnik zajedno kurjač

kateremu se določa plača letnih 700 kron, in ki bo imel prosto stanovanje, kurjavo in luč.

Prosilci za ti službi naj pošljejo svoje z dokazili o domovinstvu, starosti, neomadeževanem življenju, krepkem zdravju, znanju slovenskega jezika v govoru in pisavi in o dosedanjem službovanju opremljene, lastnoročno pisane prošnje podpisane ravnateljstvu

do 26. septembra t. l.

Pri podelitvi službe hišnika se bo v prvi vrsti oziralo na one prosilce, ki so vsaj nekoliko izurjeni v mizarstvu ali ključavničarstvu ali sploh v mehaniki in ki znajo opravljati centralno kurjavo.

V Ljubljani, dne 10. septembra 1904.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

2825-3

2585-3

**Učne knjige za vse
srednje in ljudske šole**

v najnovejših odobrenih izdajah

pisalne in risalne kakor tudi druge

šolske potrebščine

v najboljši kakovosti in po zmernih cenah

L. Schwentner

v Ljubljani.

Dvorski trg 3.
od 1. novembra dalje
Prešernove ulice 3.

Ne prezrite!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom po solidnih cenah, naj se obrne na že dolgo obstoječo, vsakomur znano trdiko

4.9-37

Franc Čuden

urar in trgovec z zlatino in srebrnino, delničar družbe Prvih tovarn za ure 'Union' v Ženevi in Bielu v Švici, zalagatelj c. kr. dolinjske železnice, trgovina z voznimi kolesi in šivalnimi stroji

Ljubljana, Prešernove ulice

nasproti frančiškanskega samostana.

Filialka: Glavni trg, nasproti rotovža.

Posebno se priporočajo pristne, osebno v Švici nakupljene **žepne ure** in vsakovrstne **stenske (pendel) ure** z donečim bitjem v krasno izrezljanih omaricah.

Največja zaloga **briljantov**, na katere se sl. občinstvo posebno opozarja, zlasti glede izbire, ker so v zalogi od gl. 25 do čez tisoč gl., vdeleni v različnih oblikah (façonah), torej lahko vsakdo izbere kaj primerne.

„Cene niso pretirane.“

Nadalje se priporočajo bogata zaloga pravega ali china-srebra vsakovrstna namizna oprava (Besteck), garniture v krasnih skrinjicah in druge, iz china-srebra najmodernejše izdelane vsakovrstne stvari.

Jako primerna in porabljiva splošna darila.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Velika zaloga šivalnih strojev in koles, tudi motorna kolesa

Marija Sever
učiteljica klavirja
Jurčičev trg šte. 3
javlja, da jo je dobiti doma vsak dan
od 11.—12. ure. 2896-3

Dijaki

se sprejmejo pri učiteljski rodbini na hrano in stanovanje. Povpraša naj se:
Rimska cesta 7, vrata 18.

Službe iščoč

vsakršnega poklica, ki se hote pe-
čati s prodajanjem nekega lahko raz-
pečavajočega predmeta, dobe lahko
proti mesečni gotovi plači in visoki
proviziji hitro službo. 2822-5
Ponudbe pod „M. G. 1069“ na
naslov **Haasenstein & Vogler,**
A. G. München.

Zahtevajte
cenike
za po najnovejših predpisih izdelane

šolske zvezke
pri 2875-8
Ivan Bonaču v Ljubljani.

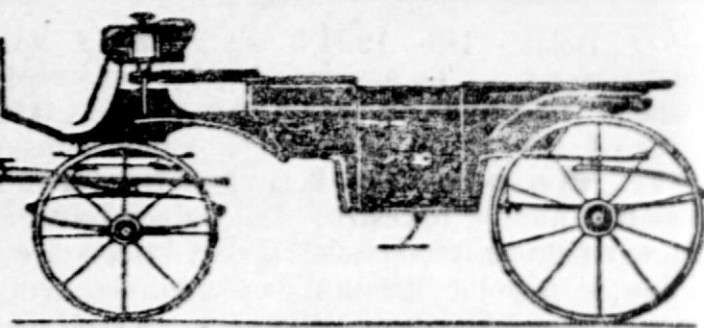
Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.

Ob pričetku šol
priporočata 2849-3
Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernove ulice 9
svoje bogate zalogo
raznovrstnih oblačil za dečke
in deklice v vseh velikostih in
cenah zagotavljajoča odtuščno
poskrbebo.

Oton Zupančič 2-106
Čez plan.
To najnovejšo knjigo Zupančičevih
poezij je pozdravila kritika zelo ra-
dostno in jo ocenila izredno laskavo.
„Zlato knjigo“ moderne slovenske li-
rike jo naziva kritik Sever v „Slov.
Narodu“, pa tudi „Slovenec“ ter „Dom
in Svet“ sta priznala Zupančiča brez
vsega pridržka za največji lirski
talent med sodobnimi slovenskimi
pesniki. Ta oglasna ugodna sodba
sicer tako nasprotujočih si listov pač
neoporečno dokazuje, da se je poro-
dilo na polju naše lirike nekaj res
nenavadnega, nekaj takega, kar sili
tudi nasprotnika, da to prizna hoté,
nehoté.
Dobiva se v založništvu
Lav. Schwentner - ja
v Ljubljani
broš. po 2 K, s pošto po 2 K 10 h; v pantoon-
izdaji po 3 K, s pošto po 3 K 10 h.

Več kolarskih in kovaških
pomočnikov

sprejme takoj 2839-3
tovarna in zaloga voz
P. Keršič-a
v Šiški pri Ljubljani.

Otvoritev trgovine.

Dovoljujem si s tem uljudno naznanjati, da sem otvorila
na Mestnem trgu št. 7

salon za damske klobuke

kjer bodem imela v zalogi tudi vsa v modistovski stroko spa-
dajoče predmete, kakor: naltčja (Schleier), peresa vseh vrst,
evetlice, nagrobne vence in trakove v bogati izbiri. Potrudila
se bodem vedno, da častitim p. n. naročnikom kar najbolje postrežem, ter
si njih zaupanje z nizkimi cenami, točno in solidno po-
strežbo tudi trajno obdržim.
Prosimo prijazno za mnogobrojen obisk in naročila in bilježim

z najodličnejšim spoštovanjem

Antonija Mildner.

2650-2

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani, Kongresni trg 2

priporočajo svojo

popelno zalogo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na tukajšnji c. kr. I. in II. drž.
gimnaziji, c. kr. državni višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljskem,
na privatnih, ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

najnovejših izdaj v sešitkih in v stanovitnih šolskih
vezbah po najnižjih cenah.

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajo zastoj. — Ljubljanski
šolski koledar 2 vin. 2627-4

Buks
Švica

Buks
Švica

Čujte in strmite Amerikanci!

Cena iz Buksa čez
Francosko v New-York samo **gl. 64.**

Cena Ljubljana — Buks samo 5 gl. 3 kr.
„All' right Patner!“ Ako hitiš na Buks, tam se boš vozil

1155-25 **zanesljivo le 6 do 7 dni!**

Vsa natančnejša pojasnila daje zastopnik generalne agenture LOUIS
KAIZERJA (za vso Švico)

Buks
Švica

IVAN BIHELJ
v Buksu
(Švica).

Buks
Švica